

POSTOJNSKI
PREPIH

JULIJ/AVGUST 2015 54 LETNIK 9

OBČINA
POSTOJNA

Vežejo jih mnogi spomini na organizirane društvene pohode, ko so prehodili Postojno po dolgem in počez, skupaj osvajali vrhove in spoznavali različne slovenske regije. Milan, Mimica, Karlo, Olivera in Franc, člani komisije za izletništvo in pohodništvo, ter predsednik Društva upokojencev Postojna tudi danes kujejo nove načrte za pohajkovanja, na katerih bodo v jesen življenja vtisnili nove poti in lepe trenutke.

Poletje je vroče

Visoke temperature so v zadnjem mesecu dodobra segrele ozračje. Tako na vremenskem kot tudi na političnem področju. In medtem ko se hladimo na različne načine, lahko razmišljamo, kaj je pravzaprav naloga župana. Res je. Pričakovanja so velika. In prav je tako. Vendar se je potrebno zavedati, da ima hkrati z dolžnostmi in pričakovanji vsak tudi pravice.

Župan je odgovoren za delovanje in razvoj občine. Z izborom ekipe, ki se bo spopadala z vsakodnevnimi in jutrišnjimi izzivi tako vzpostavlja z vsemi občankami in občani osebno odgovornost. Razpravljanje o tem, kdo je meren, kakšne barve je, komu pripada in podobno, je torej popolnoma nepomembno. Pomembni so rezultati. In rezultati prihajajo. Med njimi so včasih takšni, ki so posledica preteklih odločitev. Tudi negativni, vendar tega posebej ne izpostavljam, saj smo mnenja, da se v odvisnosti od časa razmere spreminjajo. Kar je bilo včasih v redu, danes lahko ni več. In tako naprej ...

Ne mislimo se ukvarjati s preteklostjo. Kar je bilo, je za nami. Zanima nas, kaj je pred nami in kaj lahko naredimo, da bomo zaradi današnjih odločitev imeli vsi nekaj pridobili. Zato z odgovornostjo dobrega gospodarja spremljamo celotno dogajanje v občini in ščitimo javni interes.

Tega ščitimo tudi v upravljanju našega deleža v Postojnski jami. Še najbolj se v tem vprašanju zavedamo dejstva, da sta za pogovor potrebna najmanj dva. Še vedno sem optimističen, da bomo z večinskimi lastnikom in vodstvom našli skupni jezik in še vedno sem mnenja, da je Postojnska jama osrednji magnet, od katerega bi lahko imeli vsi skupaj več, kot imamo danes. Prepričan sem, da je takšnega mnenja večina bralcev. Vendar se vse ne odvija tako, kot smo pričakovali, kar smo pravzaprav predvideli. Zaradi nezmožnosti racionalnega dogovora zdaj odločitve prepuščamo sodiščem, ki bodo v svojih mlinih iskala pravico in jo tudi delila. Čeprav pravo in pravica nista sorodni kategoriji.

Ampak vseeno. Tukaj je poletje. Poznamo več prijetnejših načinov, kako ga preživeti, kot le razglabljanje o politiki in politikih. Zato si želim, da se do jeseni, ko se spet snidemo, malce ohladimo pregrete glave, se usedemo in konstruktivno rešimo odprta vprašanja. Med drugim tudi to, kako 'postaviti bazen', na katerem se bomo hladili vsi.

So torej takšna in drugačna vprašanja. Vsako si zasluži odgovor, vendar se je pri postavljanju le-tega vedno potrebno vprašati, kakšen je njegov namen. Pravica do informiranosti je neodtujljiva, pravica do manipulacije pa sofisticirana in individualna.

Odgovornost nosimo zaradi svojih dejanj z zavedanjem o posledicah. Čaka nas še veliko dela, in kot sem že povedal - ocenjevali se bomo po rezultatih.

Želim vam lep preostanek poletja.

Igor Marentič,

župan občine Postojna

Na naslovnici: Milan Pleško, Mimica Tonkovič, Karlo Posega in Olivera Rupert, člani komisije za izletništvo in pohodništvo pri Društvu upokojencev Postojna, ter Franc Koščak, predsednik Društva upokojencev; fotografija: Tomaž Penko.

POSTOJNSKI PREPIH Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, julij/avgust 2015, leto izdaje 9, številka 54. • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepilh@postojna.si. • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel; uredniški odbor: Alenka Čuk, Alenka Furlan Čadež, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa; urednik strani Občine Postojna: Robert Pavšič; lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Oblikovanje in grafični prelom: Aleš Pučnik. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

»Mama, jaz grem laufat,« mi pravi hči in meni se zdi prav fino. »Nekaj se je pa le prijel,« si mislim po večletnih razočaranjih nad očitnim dejstvom, da vzori v resničnosti pač ne delujejo. Punca, ki se je še pred nekaj leti ob vabilu na sprehod le namrdnila, zdaj očitno spoznava, da se po gibanju boljše počuti, lepše spi in lažje uči. Čeprav se mi zdi, da ji pač pri devetnajstih letih še več zadovoljstva dajejo čvrsta ritka in stegna brez celulita.

Priznati moram, da tudi sama nisem od nekdaj idealen zgled. Že pri rosnih letih me je oče neuspešno postavljaj na smučke in še pred petnajstimi leti je bil šport nekaj, kar »ni zame«. Težilo me je nekaj odvečnih pubertetniških kilogramov, osnovnošolska telovadba pa mi je vse, kar je povezano z gibanjem, za skoraj dve desetletji do konca priskutila. Plezanje po vrvi, skok čez kozo in vesa so bile moje najstniške travme in so se po osovraženosti lahko primerjale samo še s testiranjem, kjer so me potem, ko sem pogrnila pri »tapkanju«, še dodatno ponižali z merjenjem »špeha« na trebuhu. In, zanimivo, nisem edina, ki ji takšni spomini še danes povzročajo more. Ujela sem celo podatek, da kar polovica žensk doživi svoj prvi osebni gibalni neuspeh prav v šolski telovadnici. Občutek, da si na tem področju zguba, pa ti na žalost lahko ostane vse življenje.

Kako je mogoče, da ti nekaj tako naravnega in osnovnega, kot je gibanje, vzbujajo tolikšen odpor? No, učenci telovadbe v zadnjih dveh šolskih urah ob petkih pač ne morejo doživljati drugače kot kazen. Neskončne ure odbojke - ker ta šport ne zgolj slučajno trenira tvoja »prfoksa« - pa tudi ne vzbujajo pretiranega navdušenja nad gibanjem. Potem se pa čudimo, da pri urah telovadbe cela vrsta deklet sedi na klopi, ker imajo menstruacijo vsaj dvakrat mesečno.

Verjamem, da je marsikje drugače. Tako kot pri ostalih predmetih so tudi pri športni vzgoji, kot je ta poimenovana zadnja leta, odločilni učiteljevi prijemi. Največkrat je prav on tisti, zaradi katerih otrok vzljubi šport ali pa se mu ta zagabi za zmeraj. Podoba današnje športne Slovenije sicer kaže, da večina prej ali slej pozabi na šolske muke in se loti rekreacije. Nekateri zaradi zdravja, drugi zaradi kilogramov, tretji zato, da se lažje otresejo vsakodnevnih pritiskov. Športen narod smo, povsod nas je polno. Lezemo v hribe, tekamo, kjerkoli je to mogoče, smučamo in balinamo, igramo tenis, vrtimo pedale na kolesih in

se ponašamo celo s posamezniki, ki so pri tem izjemno uspešni. Teror kulta zdravega in predvsem lepega telesa je več kot očiten tudi pri nas. Šport je postal donosen »biznis«, ki ga narekujejo trendi. Sodobna ženska je vitka in fit, po jutranjem teku zlahka zmore deset- in večurni delavnik in nato kot za šalo opravi še z domačimi opravili. Ko skuha in pospravi, gre k aerobiki, otroke pa pošlje na košarko, k atletiki ali baletu. Moški pa za vitalnost in močne mišice skrbijo s strateško zastavljenimi aktivnostmi - od vadbe v fitnesu za radiatorčke na trebuhu do maratona za premagovanje naporov, ki jih od njega zahteva ritem življenja. Seveda pazi na razmerje med ogljikovimi hidrati in beljakovinami, uživa praške in izotonične napitke, svoje dosežke pa strogo in dosledno preverja na števci kilometrov in srčnega utripa ... Se ob tem še komu zazdi, da smo s pretiravanjem vseeno malo zašli s poti, ki naj bi nas pripeljala predvsem do dobrega zdravja in mirnega duha?

»Zdrav duh v zdravem telesu« so učili stari Grki. Za začetnike olimpijskih iger je bil šport sicer v prvi vrsti sredstvo za komunikacijo z bogovi, nato pa za dosego lepega in skladnega telesa, v katerem prebiva gibčen in iskri duh. Notranja moč se kaže na telesu in obratno, gibanje je pot k popolnosti. Popolnost in ravnovesje iščejo tudi na Vzhodu, čeprav se včasih zdi, da se tam sploh ne gibljejo. Tehnike, ki imajo več skupnega z meditacijo kot pa s športom, kot ga razumemo mi, pomagajo pri energijskem pretoku, umirjajo misli, pomirjajo duha, rušijo blokade in zlahka opravijo s stresom. Takšna vadba nikoli ni samo telesna in ne potrebuje športne ure. Dosežki se merijo v čustvenem ravnotežju, osredotočenosti in urah globokega spanja, čeprav je tudi vitko, gibčno in močno telo odlična naložba. In predvsem v to verjamem jaz. Stara leta namreč želim dočakati v dobri kondiciji, z vzravnanim hrbtnom in krepkimi kostmi, ki bodo mojemu telesu omogočale skrb zase in gibanje vse do konca. Ne morem si privoščiti, da bi mi mišice začele propadati sredi življenja. In nikakor si ne želim svojega zdravja in počutja kvariti zaradi nečesa, kar se mi je zgodilo v šestem razredu. Vsak hrib, vsak kilometer, vsaka asana, vsak globok vdih in vsaka kapljica potu šteje. Čas, ki si ga vzamemo za gibanje, se najbolj obrestuje. In najboljše pri tem je, da lahko obresti koristimo takoj. Odlična telesna forma je pogoj za dobro življenje in ne obratno.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban

Možnosti rekreacije

Zavedanje o zdravem načinu življenja je tesno povezano z razpoložljivostjo temu namenjenih površin v domačem okolju. V postojnski občini imamo pestro ponudbo javnih površin, ki so namenjene rekreaciji in preživljanju aktivnega prostega časa, a je še veliko potenciala, česar se zavedajo tudi na Občini Postojna.

Ideja za Sovič ne manjka, prvi premiki septembra

V preteklih dveh mesecih so občani lahko sodelovali z Občino s svojimi predlogi in z idejami o ureditvi Soviča in obnovitvi klavne podobe njegove trim steze ter sprehajalne poti. Po žledolomu, ki je podžgal razvoj idej o sanacijskih posegih, se bo Sovič morda približal svoji stari podobi. Takšna je vsaj želja občanov. Sprehajalna pot in trim steza sta nudili senčen in prijeten rekreacijski prostor z več postajališči, namenjenimi vadbi za moč. Te steze so v veliki meri uporabljale šole, pa tudi starejši in mlajši. Čeprav danes polomljeno drevje, ponekod zaraščene naprave ali otežen dostop marsikoga odvrta od trim steze, se je tudi v času pred lanskim februarjem na Soviču zadrževalo (pre)malo rekreativcev. Da bi Sovič spet postal in ostal rekreacijski prostor za Postojnčane, želijo tako šole kot Postojnčani in ne nazadnje občinsko vodstvo.

Poleg sprehajalne in trim steze, ki se uporabljata in sta zazeleni v največji meri, je med idejami domačinov, ki so sodelovali v občinski delavnici oziroma anketi o prihodnosti Soviča, tudi ureditev gozdne učne poti, otroškega igrišča, fitnes centra na prostem, plezalne stene in celo morebitne energetske točke na tem območju. V prvi fazi bo Občina pričela septembra urejati sprehajalno stezo, k čemur sodi očiščenje, ureditev in

nasutje drobnega peska ter postavitve klopi ob poti. Za nadaljnje posege zaenkrat ni časovnih obljub, saj bodo premiki odvisni od financ, zunanjih virov in prostovoljstva. »Predvideti je treba celovit program za ves Sovič, tudi v povezavi s športnim stadio-

Trim steza na Soviču je danes v klavni podobi.

nom. Program mora biti zasnovan in izveden strokovno in zelo premišljeno,« poudarja arhitektka Erika Merše Logar. Glede na obstoječe pohodni poti je zanimanje pritegnila tudi ideja o povezavi pešpoti med Postojnsko jamo, Sovičem in Pečno rebrijo, ki bi ponudila daljše, krožne pohodne poti. Posamezniki so v predlogih pripisali še, da si želijo urejen prostor za piknike, ureditev gradu z razgledno ploščadjo, prostor za občasne športne in kulturne prireditve, ureditev valilnice za ptice, ureditev pravljicne dežele in obnovitev razvalin cerkvic sv. Uršule in sv. Neže.

Kolesarske poti

Poleg pešpoti imamo v regiji urejen Kolesarski park Notranjska z več kot 500 km kolesarskih poti na 1.381 km². Vse poti so krožne in potekajo večinoma po stranpoteh, kot so makadamske ceste, kolovozi, travniške in gozdne poti, namenjene pa so domačinom in turistom na prostih ali organiziranih izletih. Vodijo v različne smeri – od Javornikov, Sv. Trojice in presihajočih jezer, do Nanosa, različnih jam ali turističnih znamenitosti.

Projekt kolesarskega parka je nastal v povezavi s Hotelom Šport, zato je tam na voljo tudi več informacij, zemljevidov in vodičev. Občina in Hotel Šport s projektom še nista zaključila in ga bosta nadgrajevala tudi v prihodnje.

Športni park

Postojnski športni park ponuja številne priložnosti za vrhunske športnike in ljubitelje rekreacije. Odgovorni na Športni zvezi Postojna skrbijo, da športne površine tudi v poletnih mesecih ne samevajo. Že desetletja je športni park stičišče ljubiteljev športa

in rekreacije pri nas, saj so ob atletskem stadionu s tartansko prevleko in nogometnem igrišču na razpolago tudi peščena teniška in košarkarska igrišča, igrišče za mali nogomet in odbojko, uredijo pa lahko tudi igrišče za badminton. Pred leti so dobili v parku svoj prostor tudi postojnski kegljači. Igrišča, za katera vzorno skrbi Športna zveza Postojna, so primarno namenjena športnim klubom oziroma njihovim članom, a je dovolj priložnosti tudi za ljubitelje rekreacije. Uporaba vseh površin, z izjemo teniških igrišč, je brezplačna, športni park pa je odprt od jutra do poznega večera. V poletnih mesecih je večina igrišč osvetljenih in rekreacija mogoča tudi, ko najhujša vročina popusti.

Na Športni zvezi Postojna skrbijo ob upravljanju objektov tudi za organizacijo rekreativnih programov. Vsako leto organizirajo rekreacijske lige v kegljanju, balinanju in košarki, sponancirajo poletna šahovska srečanja, pripravljajo pa tudi tečaje nordijske hoje. Pri tem uspešno sodelujejo z različnimi krajevnimi skupnostmi v občini, saj se za organizacijo rekreativnih prireditev vse pogosteje odločajo tudi po vaseh. Skrbijo tudi za starejše občane in organizirajo ob sredah v dvorani Plesne šole Urška brezplačno vadbo za upokojence.

V Športnem parku Postojna poteka vsak četrtek od 18. ure dalje do 8. septembra brezplačna vadba joge.

Tajnik ŠZ Postojna Tomo Tinger pravi, da zanimanje za rekreativno udejstvovanje z leti občutno narašča. Veseli ga, da je na atletskem stadionu živahno tudi poleti. Poleg tega se vsako leto oblikujejo nove skupine rekreativcev, ki prosijo za proste ter

mine na igriščih v Športnem parku in v postojnskih telovadnicah. Ob tem se na njih obračajo tudi številni posamezniki, ki se želijo pridružiti vadbениm skupinam. Ker je zanimanja precej, razmišljajo na Zvezi o oblikovanju rekreativne skupine, ki bi po subvencionirani ceni ponudila rekreacijo za vse. Tudi tako želijo zdrav način približati najširši populaciji.

Priložnosti za športni turizem

Tudi lepo urejena igrišča v vaseh, kot na primer v Kočah, dokazujejo, da zanimanje za rekreacijo narašča.

Možnosti za šport in rekreacijo so v veliki meri odvisne od ustreznosti športnih objektov. Prav v Športni park je bilo v preteklih letih vloženih precej sredstev, v prihodnje pa naj bi tam uredili še dotrajane garderobe in upravno stavbo. V kratkem bodo prenovile deležni »zeleni« balinarska dvorana in garderobni prostori v športni dvorani Šolskega centra, velika želja odgovornih na Občini in Športni zvezi pa je tudi izgradnja nove telovadnice ob Srednji gozdarski šoli. Postojna je zaradi relativno visoke nadmorske višine in prijetnih temperatur, dobrih športnih objektov in neokrnjene narave že v preteklosti slovela kot dobra lokacija za poletne priprave. Tako so se pri nas pripravljale številne članske državne reprezentance in klubi iz Slovenije in tujine. Danes se vrhunske športne ekipe zaradi neprimerne hotelske ponudbe pa tudi vse večjih zahtev športnikov manj odločajo za Postojno, zato pa so tu velike priložnosti za priprave mlajših kategorij. To najlepše dokazujejo tradicionalni košarkarski tabori, ki se jih udeležujejo mladi košarkarji iz Slovenije in Evrope. Tomo Tinger ocenjuje, da bodo letos s športnim turizmom ustvarili okoli 5000 nočitev, in dodaja, da je to področje nedvomno dobra priložnost za Postojno.

Vojaški stadion, šolske telovadnice in vaška igrišča

Splošni uporabi za vse občane je na voljo tudi vojaški stadion, ki pa zaenkrat potrebuje še nekaj sanacij. »Čakamo na pogodbo med Ministrstvom za obrambo RS in Občino Postojna, ki bo po napovedih podpisana to jesen in s katero bomo formalno uredili razmerje. Potrebno bo urediti in sanirati površine ter urediti potrebno infrastrukturo, predvsem razsvet-

ljavo, garderobe in toaletne prostore. Ko bodo urejena vsa razmerja in ustvarjeni pogoji, pa bodo ta stadion upravljali Športna zveza Postojna in seveda tudi rekreativci,« pravi Andrej Berginc, podžupan občine Postojna.

Telovadnice Srednješolskega centra, osnovnih šol in podružnic lahko ob razpisanih terminih uporabljajo posamezniki, skupine ali društva. V krajevnih skupnostih poteka večina rekreacij v telovadnicah osnovnih

šol ali na »vaških« ograjenih igriščih, ki rekreacijskemu vidiku dodajajo še družbeno noto. V nekaterih vaseh je za tovrstne površine poskrbljeno bolj, v drugih manj, ponekod telovadnic ali igrišč še ni; se pa vse bolj kažejo želje in potrebe lokalnih skupnosti po rekreacijskih površinah in rekreaciji sami. Veliko društev, ki nima ustreznih prostorskih pogojev, vključi v svoje programe rekreacijske aktivnosti, kot so pohodi in aktivnosti v naravi.

Tematski pohodi

V občini Postojna organizira na občinski praznik Združenje borcev za vrednote NOB Krajevne organizacije Zveze borcev že vrsto let Pohod s Titovega trga do Črne jame. Morda bi veljalo razmisliti, da bi pohod nadaljevali skozi Črno jamo in skozi Postojnsko jamo do Titovega trga. Organizirajo tudi Pohod v spo-

min Sočanovega bataljona. Pohod pričnejo v Orehku in nadaljujejo do Sajevč in nazaj. Znan je tudi Nočni pohod na Nanos, Pohod na sv. Lovrenc ..., če omenimo le nekatere. Ustrezna telesna pripravljenost in oprema ter skrbna priprava, organizacija in izvedba pa so potrebni za pohodništvu, ki je z daljšimi etapami peš hoje zahtevnejše od pohoda. Do letošnjega leta takšne pohodniške poti v občini ni bilo. Društvo Kašča iz Podgore in Društvo Škratovka – Hasberk iz Planine so pripravili in odprli planinsko pohodniško pot, dolgo 21 km, z imenom Od Ravbarja do Erazma. S pomočjo občinskih in drugih ustreznih ustanov bi to pot veljalo spremeniti v tradicionalno, poznano tudi v slovenskem prostoru. Ker je dobro označena, se nanjo seveda lahko podajo kadar koli tudi posamezniki, skupine ... Postojnska kotlina je bila od pradavnine izrazito pohodniška. Izzivov za pripravo in organiziranje pohodniških poti je zato na pretek – Jantarska pot, Rimska cesta, v sodelovanju s sosednjimi občinami so primerne: Vilharjeva pot, Krpanova pot, Erazmova pot v Vipavo ... Pohodniške poti so za kraje dobra promocija in turistična destinacija.

Skate park in Pivka jama

Določena skupina mladih pa svoj prosti čas aktivno preživlja na severnem vhodu v mesto, v »skate parku pri stari pumpki«, ki so si ga uredili kar sami. Občina kot institucija sicer nima odgovornosti pri vzdrževanju tega parka, vendar ga pozdravlja. Takšne dejavnosti sodijo v bolj urbano okolje, čemur bo tudi namenjena njihova strategija, saj je tovrsten center za zbiranje mladih potreben. Občina načrtuje v kratkoročnem planu tudi izgradnjo regionalnega plavalnega centra. Zaenkrat je namreč Postojnčanom najbližja možnost plavanja v manjšem bazenu v kampu Pivka jama, kjer pa dajejo prednost gostom kampa, ki so do bazena upravičeni brezplačno. Do-

Hoja - najpreprostejša rekreacija

Vsemu navkljub je hoja edina prvobitna rekreacija, ki jo lahko nadgradimo malo daljši sprehod, nordijska hoja, pohod in pohodništvo. Dostopna je skoraj vsem, v vseh letnih časih, kjer koli in je idealna oblika skrbi za zdravje in dobro počutje. Vsaj 150 minut zmerne telesne dejavnosti na teden priporočajo zdravniki in poznavalci telesnih aktivnosti. Dobro je, če sčasoma pride v navado vsaj 3-4 krat tedensko, postopno pa v vsakodnevno 30-minutno aktivnost. Z vsako minuto hoje si podaljšamo življenje za 1,5 do 2 minuti. Slabo vreme naj ne bo izgovor, naše telo potrebuje svež zrak; dovolimo vetru, da prevetrja našo glavo. Starost pri hoji ni pomembna; hodimo lahko kadar koli in kjer koli. Za tovrstno rekreacijo ne potrebujemo denarja. Šteje vsak korak, ker zmanjša tveganje za nastanek srčno-žilnih bolezni, rakavih obolenj, diabetesa, depresije. Hoja je prijazna do sklepov, ohranja mišično maso, vzdržuje kostno gostoto, krepi vezivno tkivo, pospešuje presnovo, zmanjšuje delež telesne maščobe, krepi življenjsko energijo, uravnava tek, zavira procese staranja, izboljšuje ravnotežje, drži, izboljšuje spanec in razpoloženje, povečuje delovno storilnost, pripomore celo k idealni postavi ...

mačini oziroma zunanji obiskovalci, ki ne kampirajo, za kopanje plačajo dnevno karto, vendar lahko do bazena dostopajo le ob dovolj nizkem številu gostov v kampu, saj lastnike omejuje odločba o številu ljudi v bazenu. V Pivki jami sta na razpolago še košarkarsko in odbojgarsko igrišče z mivko, za katera je prav tako treba odšteti 6,5 € za termin in ju rezervirati vnaprej. Zanimanje za igrišči je predvsem med mladimi, a le, če jim zanje ni potrebno plačati, so povedali v kampu. Tako se z izjemo nekaterih društev, ki imajo rezervirane stalne termine, tam ne zadržuje veliko Postojnčanov.

Bogati načrti

V občinskem dolgoročnem planu je poleg obnove in nadgradnje obstoječih poti na Soviču še regionalni plavalni center, ki bi mu dodali tudi novi park s sprehajalnimi potmi in urbanim centrom. »Dogovarjamo pa se tudi za vzpostavitev krožne sprehajalne poti skozi področje Nature 2000, ki bi potekala ob reki Pivki. To so področja, na katerih pričakujemo hitro realizacijo, v odvisnosti od razpoložljivih sredstev,« dodaja podžupan Andrej Berginc. Poleg tega je postojnska vojašnica v dogovoru z

V naši okolici je veliko možnosti za daljše sprehode, pohode in vzpone.

Občino, da mesto prevzame nogometno igrišče, ki je trenutno v lasti vojašnice. To igrišče bo izhodišče za večji in obsežnejši športni park, ki bi združeval še fitnes na prostem ter tekaške in sprehajalne poti okrog Soviča. »Sicer pa bo nogometno igrišče najbolj dobrodošlo za strokovno delo Nogometnega kluba Postojna, ki v svojih vrstah združuje več selekcij in mu prostora za kakovostno delo manjka. Na ta način bomo lahko optimizirali uporabo športne infrastrukture predvsem na področju atletike in nogometa, seveda pa bomo omenjene površine namenili tudi uporabi za druge športe in dejavnosti,« je povedal Berginc.

Besedilo: Tjaša Blaško, Aleš Cantarutti, Gabriela Brovč; fotografije: Matej Škrli.

50. obletnico Mednarodne speleološke zveze so slavnostno obeležili v Postojnski jami.

50 let Mednarodne speleološke zveze s sedežem v Postojni

Med 15. in 20. junijem se je v Postojni na 23. mednarodni krasoslovni šoli, ki jo je izpeljal Inštitut za raziskovanje Krasa ZRC SAZU, zbralo več kot 200 krasoslovcev iz 40 držav. Uvodne dneve so posvetili raziskovanju in znanstvenemu preučevanju jam, srečanje pa zaključili s slavnostno prireditvijo ob 50-letnici Mednarodne speleološke zveze.

Jame so igrale v človeški zgodovini pomembno vlogo. Uporabljali so jih kot prva zatočišča in prebivališča; bile so kraji, povezani s tesnobo, skrivnostmi, z religijo, s strahom, z radovednostjo, s pustolovščino. Prva sistematična raziskovanja in utemeljeni zapisi o raziskovanju jam so znani šele iz 17. stoletja. V 19. stoletju, ko so se oblikovale mnoge naravoslovne znanosti in discipline, so jamska raziskovanja posameznikov in jamarških orga-

nizacij postavila temelje jamarstva, kot ga razumemo še danes: kot študijo jam, v kateri se prepletajo raziskovanje jam, njihovo merjenje in znanstveno preučevanje, je pojasnila **izredna profesorica dr. Nadja Zupan Hajna iz Inštituta za raziskovanja krasa**.

Letos so v ospredje krasoslovne šole postavili znanost o jamah, velike jamske sisteme kot odprte fronte raziskovanj, zgodovino raziskovanja jam v centralni Evropi, zgodovino mednarodne speleološke zveze in prihodnost speleologije ter ostale teme, ki se dotikajo jam in krasa. Zadnji dan je bil pod častnim pokroviteljstvom predsednika države posvečen 50. obletnici Mednarodne speleološke zveze, ki je bila ustanovljena leta 1965 na četrtem mednarodnem speleološkem kongresu v Ljubljani in Postojni. Za sedež mednarodne zveze

so izbrali Slovenijo, ker je bila na meji železne zavese med Vzhodom in Zahodom in ker je že tedaj obstajal Inštitut za raziskovanje krasa. Leta 2002 so zvezo tudi uradno registrirali - njen sedež je v Inštitutu za raziskovanje krasa na Titovem trgu v Postojni. To je edina svetovna zveza s sedežem v Sloveniji, obenem pa tudi priznanje za inštitut, ki je v lanskem letu postal tudi edino krasoslovno študijsko središče Unesca v svetovnem merilu, je povedal **prof. dr. Tadej Slabe, predstojnik Inštituta za raziskovanje krasa**.

50. obletnico zveze, ki združuje 54 držav in je od leta 2011 pridružena tudi mednarodnemu svetu za znanost pri Unescu, so slavnostno obeležili v Postojnski jami.

Zagotovo ni bilo naključje, da so v tedanji Jugoslaviji, ki je povezovala tako Vzhod kot Zahod, izbrali ravno Postojnsko jamo, katere poslanstvo je popularizacija jam, jamarstva in krasoslovja, je poudaril **mag. Igor Blažina, direktor turističnih znamenitosti, Postojnska jama, d. d.**

Na slavnostni prireditvi v Postojnski jami je trobilni kvintet slovenske policije zaigral skladbo Fanfare, ki jo je leta 1965 prav za odprtje ustanovnega kongresa Mednarodne speleološke zveze napisal Postojnčan Alojz Srebotnjak. Takrat so poleg krasoslovcev obiskale jamo številne znane osebnosti iz javnega življenja. Med vpisi v knjigo visokih gostov smo prebrali tudi zapis Edvarda Kardelja, ki je zaželel kolektivno Postojnske jame, kateremu je zaupal v oskrbo "ta dragoceni biser naše zemlje", mnogo uspehov v nadaljnjem odpiranju in oskrbovanju jame.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Valter Leban

Ob novih vozilih je bilo veliko zadovoljnih obrazov.

Vozni park gasilcev je bogatejši za štiri nova vozila

Zadnji junijski dan je bila na Titovem trgu v Postojni slovesna predaja štirih novih gasilskih vozil. Novih pridobitev so se veselili v Gasilski zvezi Postojna in prostovoljnih gasilskih društev (PGD) Veliko Ubeljško, Planina in Studenec. Vozila je simbolično predal v uporabo župan Igor Marentič, blagoslovil pa jih je postojnski dekan Ervin Mozetič.

Večji vozili, ki sta ju prevzeli PGD Planina in PGD Studenec, odlikuje bogata oprema, predvsem pa možnost uporabe za dva različna namena - za gašenje gozdnih požarov in za intervencije v urbanem okolju. To sta prvi tovrstni vozili v Sloveniji, ki združujeta lastnosti dveh gasilskih vozil. Sredstva, po 185 tisoč evrov za vsako vozilo, je v celoti zagotovila Občina Postojna, PGD Planina in Studenec pa sta zagotovili nekaj dodatne opreme.

Manjše vozilo za gašenje gozdnih požarov, »težko« 48 tisoč evrov, bo največ v uporabi na osrednjem vadišču Slovenske vojske, kjer PGD Postojna izvaja požarno stražo. Vozilo, ki je bilo doslej za isti namen na Počku, pa bo v uporabi PGD Veliko Ubeljško. Četrto vozilo je namenjeno za Gasilsko zvezo Postojna, lahko pa ga bodo uporabljala tudi društva, ki so pod njenim okriljem. Vozilo je primerno za vodenje intervencij; njegova vrednost je 16 tisoč evrov.

V imenu društev in zveze se je županu Marentiču zahvalil **predsednik gasilske zveze Marko Simčič**.

Za investicije v gasilstvu je Občina Postojna namenila letos 417.000 evrov, zagotovila pa jih je tudi z uspešnim kandidiranjem na razpisu programa Kras Uprave za zaščito in reševanje. Na Občini se nadejajo tudi uspešnega izida kandidature na razpisu za sofinanciranje gasilske opreme.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Domači "reševalci" so dobro usposobljeni

20. junija je Postojna gostila XXI. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa. Znanje so preverili devet ekip iz postojnske izpostave in dve iz sosednje Hrvaške, skupaj je na dogodku sodelovalo preko 150 udeležencev. Najvišje število točk je v Postojni dosegla ekipa PGD Cerknica, druga je bila ekipa prve pomoči RKS - OZ Sežana iz občine Hrpolje-Kozina, tretja pa ekipa prve pomoči Civilne zaščite občine Postojna.

Preverjanje znanja je potekalo na štirih ocenjevalnih in enem prikaznem delovišču: na Titovem trgu, na Soviču, ob reki Pivki pri Postojnski jami, na Srednji gozdarski in lesarski šoli in pred Osnovno šolo Miroslava Vilharja. Udeleženci so se srečali s posledicami plazov, nesreče v gozdu, poplav, kolesarske nesreče in zastrupitve z ogljikovim monoksidom. Tekmovanje sta ob pomoči Občine Postojna organizirala Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Postojna-Pivka in Uprava za zaščito in reševanje RS, Izpostava Postojna. Kot so poudarili vsi slavnostni govorniki, **župan Igor Marentič, generalna sekretarka RKS Renata Brunskole in Luka Kaluža, predsednik OZRK Postojna-Pivka**, je namen tovrstnih preverjanj predvsem utrjevanje znanje za posredovanje ob morebitnih množičnih ali naravnih nesrečah, saj ekipe prve pomoči civilne zaščite in

O odpadkih in svetovalni dejavnosti

Postojnski občinski svetniki so se sestali na 7. redni seji in obravnavali na dnevnem redu 11 točk. V aktualni številki bomo več pozornosti namenili dopolnitvi odloka, ki ureja koncesijo za opravljanje javne gospodarske službe Oskrba s paro in vročo vodo, zavrnitvi sporazuma, po katerem bi v prihodnje odlagali postojnske smeti v Regijski center za ravnanje z odpadki Ljubljana (RCERO Ljubljana), med zanimivejšimi poudarki pa je svetniško vprašanje Zvonka Černača o svetovalni dejavnosti Tea Kocmana (v času volitev vodje volilnega štaba liste Mi znamo) na Občini.

Svetniki so se strinjali, da bo koncesionar podjetje Energetika Dolenc, ki skrbi za daljinsko ogrevanje Vrta Postojna, Šolskega centra, Osnovne šole Antona Globočnika, Zdravstvenega doma in Porodnišnice Postojna ter nekaj večstanovanjskih stavb iz bližnjega blokovaškega naselja, razširil dejavnost. Po načrtih naj bi že pred prihodnjo ogrevalno sezono v sistem daljinskega ogrevanja na lesno biomaso priključili še Občino in Upravno enoto, Zavod Znanje in Višjo šolo, kulturni dom, Glasbeno šolo, Osnovno šolo Miroslava Vilharja, Knjižnico Bena Zupančiča in sodišče ter zemljiško knjigo. Občina zaradi širitve ne bo utrpela dodatnih stroškov. Skladno s koncesijsko pogodbo naj bi po izteku koncesije postala lastnica zgrajene infrastrukture.

Občinski svet ni potrdil sporazuma o zagotavljanju izvajanja gospodarskih služb obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v okviru RCERO Ljubljana. Svetniki so prisluhnili negativnim mnenjem odbora za okolje in statutarno pravne komisije. Slednja je v gradivo zapisala, da ima Občina Postojna na tem področju že podpisano koncesijsko pogodbo, ki se izteče leta 2019 z možnostjo podaljšanja in da ima predloženi sporazum pravne in druge nejasnosti oziroma druge nedorečenosti, ki imajo lahko negativne posledice za Občino oziroma slabšo ureditev kot doslej. Komisija navaja ncelovito pojasnjene cene odvoza odpadkov za gospodinjstva, finančne in druge obveznosti ter finančne posledice prekinitve sedanje koncesijske pogodbe. Z zavrnitvijo sporazuma je občinski svet pridobil še nekaj časa, da bo v prihodnje lahko izbral najboljšega ponudnika za odlaganje.

Izpostavimo še Černačevo svetniško vprašanje županu glede plačil podjetju Interim Alpe Adria, podjetju v lasti Teodorja Kocmana, ustanovljenemu 10. 12. 2014, ki je med februarjem in junijem 2015 od Občine prejelo za 16.300 evrov izplačila. Katere storitve je opravilo podjetje? Kaj je vsebina pogodbe med omenjenim podjetjem in Občino, katere so okoliščine sklenitve? Kdaj bodo svetniki prejeli pogodbo na vpogled? Zakaj tega dela niso mogli opraviti zaposleni na Občini? Glede na to, da je župan izbral dva podžupana, enega celo zaposlil s polnim delovnikom - se zdi to sodelovanje nepotrebno? Župan Igor Marentič je na seji dejal, da »so zadeve transparentne«. Za celovito pojasnitev sodelovanja podjetja Interim Alpe Adria z Občino smo zaprosili župana. Odgovor Občine je objavljen na 15. strani.

Alenka Furlan Čadež

Kje in kako se rekreirate ?

Vanči Lipovž, Matenja vas: Pravza- prav se ob vrčičkanju in obrezovanju rožic in sadnega drevja ter seveda turističnih potovanjih posvečam le eni zvrsti rekreacije - nordijski hoji. S palicami v rokah se vsak dan, če le ni vreme preveč nerodno, spravim na sprehod od Matenje vasi proti Štivanu, do gradu Prestranek in nazaj. Včasih dodam še kakšen ovinek, če pa ta sprehod slučajno odpade, mi kar nekaj manjka.

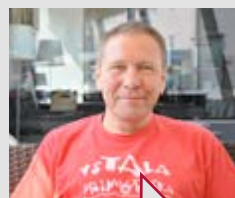
Tjaša Mazi, Postojna: S športom se nisem nikoli posebej ukvarjala, se pa skoraj vsak dan povzpnem po moji priljubljeni sprehajalni potki do kočice Mladike. Ustavijo me lahko le skrajno neugodne vremenske razmere. Moja najljubša, če že ne kar edina rekreacija, je hitra hoja. Večkrat se podam tudi na kakšen višji vrh v bližnji okolici in tako vzdržujem potrebno telesno kondicijo, saj se v dopustniških dneh obvezno odpravim na kakšno zahtevnejšo planinsko turo.

Abdulah Bećirović, Postojna: Brez športa bi precej težje prenašal vsakodnevne fizične obremenitve na delovnem mestu. Čez celo leto se posvečam predvsem odbojki. V poletnih popoldnevih skoraj vedno igramo vsak dan s prijatelji odbojko v športnem parku. V zimskem času nam jamemo telovadnico v srednješolskem centru in se družimo trikrat na teden. Želja po druženju in dotiku žoge je močnejša od ne preveč nizke najemnine prostora. Pa še telo mi je hvaležno.

Asim Čaušević, Postojna: Seveda sem se v mlajših letih nepamerno več ukvarjal s športom, lahko bi rekel, da je bil to kar moj način življenja. Med vsemi športnimi panogami, s katerimi sem se ukvarjal, mi je tek še najbolj blizu. Pred leti sem se udeleževal tudi maratonskih tekov, sedaj pa še najraje tečem v bližnje Javornike, vendar razdaljo prilagodim trenutni telesni pripravljenosti. Vse pogosteje tudi vrtim pedala in kolo uporabljam za mestne opravke, zamikajo pa me tudi krajsa krožna potepanja.

Zdravko Čebokli, Postojna: Sem športnik po srcu, brez gibanja sem bolan. Lanski žled mi je v gozdu priškrbel dodatno rekreacijo, tako da sem letos opazno manj športno aktiven, malo pa so krive tudi poškodbe. Zadovoljen sem, če se uspešno rekreirati štirikrat na teden po uro in pol do dve, odvisno od prostega časa in seveda vremena. Najraje tečem, kolesarim in igram tenis, priljubljena košarka pa je zaradi poškodbe v »time-outu«. Moj moto je čim več, tem bolj je daleč od asfalta.

Daša Rebec, Hruševje: Tek je moja najljubša oblika rekreacije, obenem je tudi najcenejša. Tekške proge se ponujajo kar po naši bližnji okolici; sama največkrat stečem do sosednjih Sajevč ali skozi Hrašče do Velikega Otoka. Nekajkrat sem se udeležila tudi malega maratona, 21 km dolgega teka v Radencih. V poletnih mesecih sem dosti hribolazila, z majhnimi otroki pa je ta dejavnost težje izvedljiva, zato bo treba še nekaj let dati prednost tekaškim copatom pred planinskimi čevlji.

Mala Brda

Vroč, soparen, na dvaintrideset stopinj segret julijski predvečer mi je povzročal precej skrbi in dvomov. Me bo malobrdski devetdesetletni Miro Posega zmogel spremljati oziroma popeljati v Mala Brda? Ob dogovorjeni uri me je že čakal pri novi moderni zgradbi Gostilna Nika v Slavinjah - dobro razpoložen, veder in poln energije. »Vam ni nič vroče?« sem ga vprašala, še preden sva se pozdravila. »Malo že, a mi starejši smo že navajeni takih in še hujših vremenskih dogodivščin.«

V Mala Brda vodijo tri ceste

»Po kateri poti greva? Najprej se lahko zapeljeva po najstarejši poti, ki je prva povezovala Mala Brda z

lahko sprehodila po poljskih poteh iz Stran, Šmihela pod Nanosom in iz Velikih Brd in prav tako prišla v Mala Brda. Naredila bova to kdaj drugič in ne na tako vroč

Devetdesetletni Miro Posega je obujal spomine na čas, ko so bila Mala Brda bolj živahna kot danes.

Gabrji in ostalim svetom. Makadamsko pot so pred dvema letoma sicer malo popravili, tako da lahko po njej zapelje tudi avto, a je še vedno samo poljska pot. Zapeljeva se lahko tudi do Treh Hiš in proti Malemu Ubeljskemu in nato proti Brezju pod Nanosom, od koder pelje sicer malo ozka, toda dobro prevozna cesta, ki so jo pred dobrimi desetimi leti preplastili z asfaltom. Najkrajša cesta, ki so jo leta 1943 naredili Italijani, pa pelje v Mala Brda tu iz Slavinj. Če bi imela malo več časa, bi se

dan,« je dobrodušno predlagal Miro Posega. Prikimala sem in izbrala, da greva po najkrajši cesti. Miro me je opozoril: »Cesta pelje pod avtocesto, skozi zelo ozek in nizek 'tunelček'; upam, da vas ne bo strah.« Tik preden sem zapeljala skozenj, je desna noga samodejno pritisnila na zavoro in v njem, priznam, mi je bilo kar malce tesno pri srcu, adrenalini je krepko poskočil. »Malo blede ste, kar tu pred križiščem ustavite. Vidite, tu se odcepi še ena cesta, ki so jo zgradili v času gradnje av-

toceste. Na magistralno cesto se priključi tik za avtocestnim podvozom oziroma pod Lumbarjevim hribom, kot pravimo domačini. V Mala Brda pripeljejo sedaj kar tri ceste in so postala središče tega dela Postojnske kotline; v vas pripelje tudi šolski avtobus. Kar zapeljite naprej preko mosta. Ta most je bil včasih lesen. Imenujemo ga »Ceglanski« most. Pod njim teče hudournik, ki izvira v kraju Ograde nad Malim Ubeljskim. Nihče ne ve, kako se imenuje; najbrž že od nekdanj nima imena, se pa streljaj od tu, proti Hruševju, izliva v Nanoščico. Vidite, pred nama na desni strani sta hiša in hlev, ostanke nekdanje ceglanice, ki ji rečemo »Cegnca«. Tu so pred več kot sto leti izdelovali strešno opeko. Material zanjo so kopalji tod naokoli. Lastnik je sedaj Italijan, ki pa lepo skrbi za okolico. Naprej se bova zapeljala po klancu proti vasi.«

Kot biseri na ogrlici ...

Po dobrih tristo metrih sva se pripeljala na vrh klanca. Miro mi je hitro povedal, da imenujejo ta predel Ravnca. »Miro, počakajte malo, prosim«. Pogled proti severovzhodu in severozahodu je bil tako impresiven, da mi je zastal dih. Pred menoj so se nizala naselja, eno za drugim kot biseri na ogrlici: Hruševje, Orehek, Postojna, Šmihel pod Nanosom, Fara, Velika Brda, v ozadju pa se vzpenjajo Slavinjski ravniki, Sv. Trojica, Javorniki, Sv. Lovrenc ... in pod vzpetino se širi zelena dolina. Miro mi je povedal, da del doline ob Cegnici imenujejo »Ceglanski ta mali kraj«, potem pa so tja proti Stranam še Kote, Mejice in Žabovce. Opazila sem, da je južna stran vzpetine porasla z gozdom, toda Miro je povedal, da je tako tudi na tej strani pod hribom,

kjer se odpirajo Zajčja dolina, Češnjavec, Ločice ... in v ozadju čudovita naravna kulisa – Nanos.

»Miro, zakaj se vaša vas imenuje Mala Brda, zakaj se ne imenuje Mali Hrib?« sem ga vprašala hudomušno. Pogledal me je malce postrani in skomignil z rameni. Povedala sem mu, da sem pobrskala po različnih zapisih in našla poja-

Kapelica pod Štihovo domačijo.

nilo, da pomeni brdo nižji, položen in razpotegnjen hrib, navadno višavje ob vznožju gora. Brdo je bodisi gola, travnata površina, redko porasla z grmovjem in s posameznimi drevesi, bodisi površina z obdelano zemljo in vinogradi. »Bo že držalo, le zadnja trditev na žalost ne drži.« Omenila sem mu še navedbo iz knjige Postojna upravno in gospodarsko središče, iz katere izhaja, da je v listini iz leta 1300 najden zapis »in villa de Werdi prope Arisperch«, nato v letu 1499 Klain Berdlein, 1822 Kleinber-

Nanos je čudovita naravna kulisa Malih Brd.

du in 1843 Male Berda, kot tudi to, da so po Krajevnem Leksikonu Slovenije Mala Brda edini zaselek s tem imenom v Sloveniji. »Vsega tega pa nisem vedel,« je že malo utrujen pripomnil Miro, zato sem ga odpeljala domov. Toda zelo hitro sem našla novega sogovornika. Najprej sem mu povedala, na kaj vse me je opozoril Miro. **Adi Stegel** je povzel takole: »Da ne bomo pretrgali rdeče niti, naj povem, da so Italijani imenovali Mala Brda Piccolo Berdo.« Povedal mi je, da je danes v vasi šestnajst hiš in da jih je bilo včasih več. K Malim Brdom spadajo tudi Gabrje, čeprav so od njih oddaljene približno en kilometer in stojijo ob magistralni cesti Postojna–Razdrto. V času Italije pa so se imenovala Belsora. Poudaril je še, da spada prva hiša v Gabrjah iz hruševske strani pod Slavinje.

Mladostni videz Malih Brd

Sprehodila sva se po vasi in opazila sem, da so v Malih Brdih same novejšje hiše, zato sem ga vprašala: »Ste v Malih Brdih doma sami bogataši? Nobene stare hiše ne vidim, vse so obnovljene, nove so pa prave vile.« »Ne ne, nismo bogati. To je posledica velike katastrofe, ki nas je prizadela 30. septembra 1943, takoj po kapitulaciji Italije. Proti večeru na ta dan se je z dvema kamionoma pripeljala iz hruševske smeri SS skupina in za-

čeli so požigati hiše s signalnimi raketami. Merili so v senike, podstrešja in kupe sena. Zažgali so vse hiše in vse, z izjemo dveh, so tudi pogorele. Po požigu so se Malobrdci razselili v Hruševje in Slavinje. Po osvoboditvi so se vrnili in začeli hiše obnavljati oziroma zidati nove. Požig je bil katastrofa, a kljub temu za nekatere dobrodošel. Spomnim se Kjunove matere, kako je po požigu in ob obnovi tarnala: ‚Joj, joj, kako je hudo. Lačni smo, brez soldov, brez materiala, kako bomo preživeli?‘ Njen mož Matevž jo je tolažil: ‚Žena, tiho bodi, še dobro, da so jo požgali, saj je imela ‚švilbuh‘ s ‚ketno‘ privezan za oreh.«

Franc Marinšek je dodal: »Zato kažejo Mala Brda mladostni videz. Štihova hiša pa ni zgorela, ker je menda neki Nemek rekel Štihovi gospodinji: ‚Idi gasit koledar!‘ Na podstrešju je namreč zanetil ogenj s papirjem koledarja. Tako so pripovedovali očividci.« Adi je še poudaril, da je bila v Malih Brdih močna italijanska posadka. Pred drugo svetovno vojno so zgradili obrambno linijo več kot desetih bunkerjev, tri zaklonišča in kasarno.

Adi mi je ob sprehodu po vasi povedal, da so hiše obdržale svoja stara imena - pri Turkovih, Korčetovih, pri Johanovih, Klunovih,

Štefancičevih in Štihovih, Brkinove in Malnarčkove domačije pa ni več.

Opazila sem, da stojita na začetku in na koncu vasi kapelici. Prvo, iz hruševske smeri, je zgradil **Jože Korče**. Ta je zanimiva, a potrebna obnove. Tudi njena okolica bi morala biti urejena, še zlasti ker

K Malim Brdom sodi tudi zaselek Gabrje.

je bila zgrajena iz zaobljube; ob njej rasteta dve že mogočni lipi. Druga kapelica stoji pod Štihovo domačijo. Najprej je bila na tem mestu postavljena lesena kapelica, ki jo je že močno načel zob časa. Novo, iz betona, so postavili Italijani. Med domačini je še živa pripoved, ki pravi, da so Italijani v »fundament« vzdali »škatico«, v kateri so na listku napisana imena italijanskih vojakov in nekaterih bližnjih domačij.

Zgodb je še nekaj. Franc Marinšek je povedal, da je bil Luka Korče znan kot »šeftar«, ki je imel samo eno roko. Izgubil jo je še kot otrok. Očetu, lovcu, je vzel puško in po nesreči se mu je sprožila. Luka Korče je imel tri pare konj in hlapce, ki so tovorili seno, deske in oglje v Trst. Znan je tudi dogodek, ko je Jože Korče sušil papirnati denar. Malobrdska gospodinja si je pri njem izposodila nekaj denarja in

ko mu ga je prinesla vrniti, je videla zelo veliko papirnatega denarja, ki se je sušil na rjuhi. Gospodarju je rekla, da mu denarja ne bi prinesla nazaj, če bi vedela, da ga ima toliko. Gospodar jo je poslal domov in ji zabičal, naj bo tiho. Franc je še povedal: »Zelo dobro se spomnim naših očetov. Vsi so imeli dolge, zavihane brke in neprestano so nas dražili in strašili s coprnici. Veste, včasih nas je kar naprej nekaj strašilo ... Še danes me kdaj pa kdaj, predvsem ponoči. Včasih je bilo res vse drugače. V šolo smo hodili seveda peš, v Veliko Ubeljsko in še danes spadamo pod velikoubeljsko cerkev - pravzaprav smo še vedno bolj navezani na Veliko Ubeljsko. Ravno danes (v nedeljo, 5. julija) imamo shod.«

Želja in načrtov je še veliko

Mala Brda spadajo v Krajevno skupnost Hruševje. **Boštjan Rudolf** je bil njen predsednik dve mandatni obdobji. V tem času, nam je povedal, so uredili predvsem poljske poti, komunalno infrastrukturo in po celotni vasi na novo preplastili cesto z asfaltom.

Novo izvoljeni predsednik KS Hruševje **Tomaž Dolenc** pa nam je zaupal načrte za Malo Brdo, ki jih nameravajo uresničiti čim prej. Brško polje bo dobilo urejeno poljsko pot. V Gabrju bo potrebno postaviti protihrupno ograjo. Nadaljevati morajo urejanje kanalizacije in druge infrastrukture (predvsem urediti meteorne vode). Ob »Cegnškem« mostu bo potrebno urediti odtok vode, kajti ob močnejših nalivih so poplave, preplavljen je celo most. Tod se namreč začne Natura 2000 (poročje Nanoščice).

Mala Brda so name naredila dober vtis, saj so prikupna, lepa vasica, nekatere hiše imajo urejeno okolico. Vas bi bila še lepša, če bi tudi drugi Malobrdci poskrbeli za čistejšo okolico svojih domovanj.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Zelena dobrodošlica za domačine in obiskovalce.

Bo nekdanja stavba Banke Koper postala občinska?

80.000 evrov za nekdanjo stavbo Banke Koper

Na dopisni seji občinskega sveta, ki se je zaključila 3. julija, so svetniki soglašali s predlogom župana, da uveljavi predkupno pravico za nakup nekdanje stavbe Banke Koper oziroma stare Kutinove hiše na Tržaški cesti 2 v Postojni. Kot je povedal župan Igor Marentič, sledi priprava dokumentacije in vsebin, s katerimi bi "napolnili" stavbo, ki je sicer v dobrem stanju, "zato ji je potrebno čim prej vdihniti življenje".

Občina Postojna naj bi uveljavila predkupno pravico za tri etaže in mansardo skupne površine 918 kvadratnih metrov v stavbi, ki je od leta 2009 prazna in jo je stečajni upravitelj Dušan Taljat večkrat poskusil prodati,

a neuspešno. Poslovna stavba je namreč po selitvi Banke Koper v novo-zgrajeno stavbo Hotela Kras prešla v last družbe Epic Commerce in je ob stečaju družbe postala del stečajne mase. Februarja lani je znašala izključna cena 400.857 evrov. Zadnji postopek nezavezujočega zbiranja ponudb se je iztekel konec maja in v pogajanjih s podjetjem Euromedia naložbe v lasti Nade in Karla Serini iz Loga pri Brezovici je bila izpogajana prodajna cena 80.000 evrov, za kolikor bi bila poslovna stavba prodana, če Občina ne bi uveljavila predkupne pravice.

Kot kaže, naj bi zadnje besedo imelo sodišče, saj bo stečajni upravitelj, po izjavah v medijih, glede prodaje Kutinove hiše iskal navodilo sodišča. Del pogajanj s podjetjem Euromedia je bila namreč tudi zakonska možnost, da stečajni upravitelj poročna DDV. To mu omogoča 45. člen Zakona o DDV, po katerem se lahko kupcu, ki je davčni zavezanec in ima pravico do odbitka celotnega DDV od navedenih transakcij, ki bi morale biti oproščene plačila DDV, obračuna DDV po predpisani stopnji.

Kot je v knjigi „Postojna na prelomu stoletja“ zapisala zgodovinarica Alenka Čuk, ima stavba nekdanje Kutinove hiše pomembno vlogo pri ustvarjanju mestnega vzdušja, saj povezuje v celoto nekoliko skromnejšo arhitekturo Tržaške ceste z ambicioznejšo arhitekturo bližnjega postojnskega dvorca in baročne cerkve sv. Štefana. Iz te hiše, še piše Čukova, izhajata kar dva nekdanja postojnska župana: " Fran Kutin st. (1847-1908) - trgovec, posestnik, ravnatelj Notranjske posojilnice, blagajnik Krajevnega šolskega sveta in Glasbenega društva, ter njegov sin Fran Kutin ml. (1882-1940), ki je nasledil očetovo trgovino. Ko je leta 1921 potreboval pomočnika, je v časopisu Edinost objavil tale oglas: »Sprejem učenca z dežele, zdravega, krepkega, spodobnega obnašanja, iz strogo poštelne hiše, s primerno šolsko izobrazbo v trgovino s špicerijskim in mešanim blagom. Nastop takoj, F. Kutin, Postojna.«

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Matej Škrlj.

Podlubniki hudo ogrožajo iglavce

Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) se je v drugi polovici letošnjega junija močno povečalo število odkritih žarišč napada podlubnikov. Na območju ZGS območne enote Postojna napada podlubnik predvsem na območju postojnsko-pivške kotline, Postojnskih vrat, Planinskega polja in Rakovega Škocjana zaradi toplega in sušnega vremena tudi zdrava drevesa, zato opozarjajo, da lastniki gozdov ne smejo odlašati poseka s podlubniki napadenih dreves iglavcev.

Potrebno jih je posekati, spraviti iz gozda in olupiti ali predelati, preden se na njih razvije nova generacija podlubnikov. Rok za posek napadenih dreves je 14 do 21 dni. Lastnikom gozdov ni potrebno čakati na označitev dreves za posek, ki ga opravi ZGS, in na izdajo odločbe o sanitarnem poseku, ampak lahko takoj pristopijo k poseku odkritih napadenih dreves v svojem gozdu, o tem pa morajo le obvestiti pristojnega revirnega gozdarja. Prvi znak napada je črvina, ki jo čistijo podlubniki iz svojih rogov, in se nabira za luskami lubja ter okoli korenčnika drevesa.

Kot je pojasnil vodja postojnske izpostave Anton Smrekar, je prizadetost smreke huda in resna. Vsakodnevno ugotavljajo nova žarišča, zato težko ocenijo škodo, ki bo nastala v gozdovih; odvisna bo tudi od nadaljnega razvoja vremena. V primeru daljšega obdobja sušnega in toplega poletja pričakujejo razvoj več generacij podlubnikov in posledično večji obseg škode, primerljiv s tistim po žledolomu. Škoda v gozdu je mogoče omejiti le s pravočasnim sanitarnim posekom napadenih iglavcev in s tesnim sodelovanjem lastnikov gozdov z javno gozdarsko službo. Na ZGS ugotavljajo, da mnogo lastnikov gozdov še posebej v takšnih razmerah ni kos izzivom, ki jih zahteva dobro gospodarjenje z gozdom, in da ti lastniki gozdov škodijo sebi, sosedom, gozdu in drugim uporabnikom socialnih in ekoloških funkcij gozdov. Lastniki gozdov v povprečju premalokrat pregledajo svoje gozdove (v danih razmerah bi bilo primerno storiti to enkrat tedensko) in prepoznajo začetno sečnjo napadenih dreves, zato jih na zavodu pozivajo, da redno in pogosto pregledujejo iglaste gozdove, pri čemer naj bodo pozorni na znake napada podlubnikov. O odkritih, s podlubniki napadenih drevesih naj obvestijo pristojnega revirnega gozdarja, se takoj lotijo poseka napadenih dreves in izvedejo vse varstvene ukrepe za preprečevanje nadaljnega širjenja teh škodljivcev v gozdovih.

Alenka Furlan Čadež

Osrednja občinska prireditev ob dnevu državnosti je bila tradicionalno pri belskem Toplarju.

Tradicionalno praznovanje pri kozolcu ob dnevu državnosti

Osrednja občinska prireditev ob dnevu državnosti, ki se je tradicionalno odvijala 24. junija pri belskem Toplarju, je izzvenela v duhu poklona zgodovinskemu spominu slovenske države ter čestitk državljanom in občanom.

Na domačem odru je vse udeležence najprej pozdravil predsednik Turističnega društva Pudgura Evgen Požar, ki je med drugim poudaril pomen ohranjanja domačih korenin in pohvalil ustvarjalnost mladih. Slavnostni govornik je bil župan Občine Postojna Igor Marentič, ki je v kratkem, a toliko bolj zgoščeni in pomenljivi govoru izpostavil nekatera ključna dejstva in misli o naši pretekli zgodovini, o dnevu, ki nam je prinesel neodvisnost in samostojnost, o vlogi povezanosti posameznika, družbe in države v sedanosti. Z željami za prihodnost je zaključil z besedami: »Jutri je nov dan. Začnimo ga znova in skupaj. Solidarno, z razumevanjem in zavedanjem o tem, da smo država mi.«

Kulturni program je bil tudi tokrat stkan z izbranimi nastopajočimi gosti. Zapela je sopranistka Mojca Bedenik, za domoljubno pesem je poskrbel Sekstet Sonček, v pestrem nastopu pa so se predstavili učenci podružničnih osnovnih šol iz Bukovja in Studenega. Prireditev je s pesmijo in plesom sklenila Folklorna skupina Torbarji. Zabava se je nadaljevala ob zvokih ansambla Erazem, ko pa se je zmrabilo, je zagorel še veličastni kres.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Starejši in mlajši obiskovalci so lahko doživeli vožnjo z vojaškimi terenskimi vozili ali se preizkusili v streljanju.

»Dan odprtih vrat« na Počku

Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska (SV) sta v soboto, 13. junija, pripravila pester program in pogostitev za obiskovalce na svojem osrednjem vadišču Poček pri Postojni. Med drugim so predstavili obo-rožitev in opremo različnih enot SV ter prikazali streljanje s pehotno obo-rožitvijo. Obiskovalci so se lahko pomerili v simulacijskih igrah, doživeli vožnjo s tankom, z valukom in s svarunom, srečni izžrebanci celo s helikopterjem.

Letos je Slovenska vojska prvič odprla vrata Osrednjega vadišča Postojna. Na ta način naj bi obiskovalcem približali svoje delovanje in

Vlada potrdila program sofinanciranja lokalne javne infrastrukture

Vlada Republike Slovenije je 2. julija na 44. redni seji potrdila program ministrstva za obrambo (MORS) za sofinanciranje v lokalno javno infrastrukturo v občini Postojna za letošnje leto.

Slovenska vojska zaradi uporabe vojaških infrastrukturnih objektov na poligonu Poček v večjem obsegu uporablja lokalno javno infrastrukturo na tem območju. Zato ima MORS z Občino Postojna sklenjen poseben dogovor - ta med drugim predvideva sofinanciranje posodabljanja lokalne javne infrastrukture, ki jo uporablja Slovenska vojska.

Program sofinanciranja za leto 2015 v občini Postojna obsega naložbe, ki so neposredno povezane z uporabo poligona Poček in z vojašnico barona Andreja Čehovina. Obseg sofinanciranja je glede na sklenjen dogovor z občino Postojna (do 260.000 evrov na leto) zaradi težkih javnofinančnih razmer v državi zmanjšan na največ 150.000 evrov, pojasnjujejo na ministrstvu.

Sprejem programa sofinanciranja pomeni uresničitev zavez ob obisku vlade v Primorsko-notranjski regiji in nadaljnje urejanje odnosov z lokalnimi skupnostmi na območju, na katerem ima Slovenska vojska pomembno vadbena infrastrukturo, je v sporočilu za javnost objavila vlada. Kot so nam odgovorili z Občine Postojna, izhajajo v pogajanjih z MORS glede uporabe Počka iz osnovne postavke (ki jo je leta 2000 izrazilo 69,64 odstotkov občanov), da na Počku vojska preneha svoje dejavnosti.

"Vendar se hkrati zavedamo, da je to dolgoročen proces, v katerem morajo Občina in občani prejeti nadomestilo za materialno škodo, omejevanje uporabe lastnine in zmanjšano kakovost življenja. Eno izmed teh nadomestil so tudi vlaganja v infrastrukturo, ki jo je uporabljala vojska. Tako smo za letošnje leto od MORS prejeli 150.000 evrov, s katerimi bomo sanirali Javorniško ulico, pogajanja pa se nadaljujejo. Ob obisku vlade v regiji smo se z odgovornimi namreč dogovorili tudi to, da bomo vprašanje vojaških aktivnosti uredili z državnim aktom, ki bo dolgoročno rešil več aspektov tako uporabe kot tudi nadomestil in terminskega načrta zapiranja," je pojasnil podžupan Andrej Berginc.

Alenka Furlan Čadež

predstavili razvoj poligona Poček ter možnosti sodelovanja in vključevanja lokalnega okolja v aktivnosti vadišča. Za obiskovalce je bil organiziran vojaški prevoz od Vojašnice barona Andreja Čehovina Postojna do osrednjega prizorišča Bile in od tam naprej v različne smeri do sedmih delovnih točk, na katerih so predstavljali vojaške aktivnosti in nudili obiskovalcem možnost, kot so streljanje z vojaškimi puškami, uničevanje minkskih eksplozivnih sredstev in streliva, terenska vožnja z vozili, igre za najmlajše in številne druge zanimivosti.

Na osrednjem prizorišču Bile, kjer je bilo poskrbljeno tudi za jedačo in pijačo v vojaškem stilu, se je odvijal glavni del programa s tiskovno konferenco, na kateri sta državni sekretar z Ministrstva za obrambo Miloš Bizjak in predstavnik postojnske Občine Goran Blaško predstavila delo Koordinacijske skupine za izvajanje dogovora med Ministrstvom za obrambo in Občino Postojna o uskladitvi interesov glede uporabe in upravljanja vojaške infrastrukture na območju Občine Postojna.

Izpostavila sta obojestransko pripravljenost za iskanje rešitve glede vojaškega vadišča in obljubila boljše obveščanje lokalnega prebivalstva o aktivnostih na Počku, kar je pomembno dejanje. Bizjak je pojasnil, da so v zadnjih mesecih že omejili aktivnosti, tako da bi bile za lokalno prebivalstvo čim manj moteče. Vaje združujejo s tovrstnimi aktivnostmi v drugih državah, prav tako ne izvajajo strelskih vaj ob koncu tedna, razredčili so tudi nočne strelske vaje. Blaško in predstavnica Občine Karmen Pahor pa sta ponovila, da končni cilj lokalne skupnosti ostaja prenehanje vojaške dejavnosti na Počku. Na zaprtje vojaškega vadišča, kar zahteva postojnska javnost, bo treba počakati do oblikovanja posebne uredbe ali zakona, s katerim bi uredili medsebojna razmerja.

Besedilo: Tjaša Blaško; fotografija: Miloš Manojlovič.

Odstranjevanje razpadajočih barak ob Volaričevi ulici.

Občina podrla enajst barak

Razpadajočih barak, ki so dolga leta kazile brežino ob Volaričevi ulici v Postojni, ni več. Krama je končala na smetišču, teren je očiščen in izravnal. »Posejali smo tudi travo in ta predel Postojne je zdaj precej bolj prijeten.« je povedal Klemen Grilj, svetovalec na Občini Postojna, ki je lastnica zemljišča od leta 2008. Za odstranitev barak in ostala dela so porabili štiri tisočake in pol.

Barake so po pričanju stanovalcev Volaričeve v začetku 80-ih »na črn« postavili najverjetneje pripadniki JLA, ki so takrat živeli v Postojni. »Po osamosvojitvi Slovenije so lastniki odšli, v razpadajočih barakah pa so neznan občani skladiščili predvsem razno navlako in smeti,« je povedal Grilj. Pozvali so jih, naj barake podrejo sami, a ker po mesecu dni ni bilo odziva, so se dela lotili pristojni. »Odstranili smo vseh enajst barak, v katerih so bile gore smeti, pod njimi pa ogromno golazni, kačjih gnezd in razpadajočih živali. Delavci so naleteli celo na topovsko granato kalibra 155 milimetrov jugoslovanske izdelave, ki sta jo strokovno odstranila pirotehnik državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi.«

Problematičnih con, poseljenih z barakami, je v Postojni še nekaj, za najbolj pereče pa imajo na Občini zvezane roke. »Problem je v tem, da Občina ni lastnica nepremičnin, kjer so težave največje,« je pojasnil Grilj in v bližnji prihodnosti napovedal še kakšno podobno akcijo.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Občina Postojna.

Tudi PGD Šmihel-Landol ima svoj gasilski prapor.

30 let PGD Šmihel-Landol

PGD Šmihel-Landol, skupno gasilsko društvo dveh vasi, obeležuje letos 30-letnico obstoja. Ob tem jubileju so 27. junija razvili tudi svoj gasilski prapor.

Praznovanje se je začelo pozno popoldne s parado vzdolž glavne vaške ulice proti gasilskemu domu. **Poveljnik PGD Šmihel-Landol Matej Jurjevčič** je zaprosil za odobritev začetka parade **predsednika Obalno-kraške regije in člana upravnega odbora GZS Mirana Gregoriča** in slavnostni mimohod približno 100 gasilcev iz 13 povabljenih gasilskih društev, spodbujenih s koračnico pihalne skupine Pivo in čevapi, se je premaknil proti prizorišču. Trinajstim praporščakom se je na koncu povork pridružilo še 15 gasilskih vozil. Pred gasilskim domom so člani PGD Studeno s konjsko vprego in ročno črpalko demonstrirali prikaz gašenja požara iz časov naših starih staršev.

Drugi del prireditve se je odvijal pod šotorom. Pozdravni govor je imel **predsednik domačega gasilskega društva Aleš Žvanut**, zaključnega pa **župan Igor Marentič**; zaslužnim članom so podelili priznanja za trud in sodelovanje v vseh letih obstoja društva. Razviti prapor je blagoslovil **župnik msgr. Vincenc Lapajne**. Po starem običaju so na drog prapora nameščeni pozlačeni žebeljčki z imeni donatorjev, ki so pomagali pri nakupu. Nabralo se jih je 73. Obiskovalcem je teknil slasten pasulj, za vse, ki radi plešejo, pa je poskrbel ansambel Akordi.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

Gasilci so tekmovali tudi v Studencu

V soboto, 20. junija, sta v Studencu potekali kar dve tekmovalni prireditvi, na katerih so imeli glavno besedo gasilci. Gasilske enote širšega pomena (GEŠP) so se že šestič pomerile v tehničnem reševanju ponesrečencev, ukleščenih v vozilu pri prometnih nesrečah. Na prizorišče pred gasilskim domom v Studencu so pripeljali pol docata odsluženi osebni vozil, ki jih je v treh različnih scenarijih prometnih nesreč sedem šestčlanskih ekip razrezalo med reševanjem ponesrečencev (lutk) iz razbitin.

Zmagala je poklicna reševalna ekipa iz Maribora, ki je na tovrstnem tekmovanju nastopila prvič. Drugo mesto si je priborila ekipa domačinov iz Postojne, tretje- uvrščeni pa so bili Škofjeločani. Prostovoljna gasilska društva iz Trebnjega, Tolmina, Ribnice in Cerknice so si razdelila tolažilne nagrade. V neposredni bližini se je ravno tako ob pomoči PGD Studenec odvijalo tekmovanje GZ Postojna v gasilsko-športnih dejavnostih. V kategorijah pionirjev, mladincev, članov in veteranov je sodelovalo kar 51 ekip, sestavljenih iz desetih članov. Veseli so bili tudi čestitki župana Igorja Marentiča, ki je na podelitve prišel z zamudo, saj se je ta dan na Postojnskem odvijalo več prireditev, na katerih je imel županske obveznosti.

Prave gasilske veselice ni brez srečelova in plesa. Obiskovalci so se lahko preizkusili v uganjanju teže sirnega koluta, za plesno vzdušje pa je poskrbel ansambel Marineros. Tudi piva ni zmanjkalo.

Marino Samsa

Po skoraj pol stoletja so se vrata Ferjanščeve domačije odprla kot prenovljena turistična kmetija

Turistična kmetija tudi v Šmihelu pod Nanosom

Ni še tako dolgo nazaj, ko je skoraj vsaka vas premogla ne samo goštilno, ampak tudi pravo vaško trgovino. Vrata trgovine pri Cejevih v Šmihelu pod Nanosom so se zaprla pred skoraj pol stoletja. V soboto, 4. julija, pa so se ista vrata v Ferjanščevi domačiji spet odprla, tokrat kot prenovljena turistična kmetija.

Starejša od treh hčera, **Zarja Cej**, je nosilka dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji. Zaenkrat bo turistična kmetija odprta samo ob koncu tedna, ostale dni pa samo po dogovoru. Dvorišče kmetije z 58 glavami živine, 30 hektarji travnatih površin, nekaj njivami in gozdom v zaledju Nanosa je bilo ob odprtju veselo in polno obiskovalcev. Kratko in zanimivo zgodovino kmetije Cej - Ferjanščevi nam je podala hčerka Zarja, pozdravnim besedam **podžupana Andreja Berginca** pa je sledil kulturni program z mladim harmonikašem Vidom Lenassijem in pevci komornega mešanega zbora Ipavska iz Vipavske doline.

S hrano bogato obloženim mizam so se v poletno noč pridružili vaški harmonikarji. Ali je to mogoče prva kmečko-turistična lastovka na vasi?

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

Priznanje vsem prostovoljcem

Mladinski svet Slovenije je konec junija na Brdu pri Kranju razglasil najboljše prostovoljce med 157 posomezniki in 45 projekti.

Kot najboljši prostovoljski projekt je komisija ocenila projekt Zveze tabornikov Slovenije Obnovimo slovenske gozdove, ki je nastal kot odziv na lanski žled, vanj pa se je vključilo 1600 prostovoljcev. Priznanje je v imenu tabornikov prevzela načelnica Rodu Kraških Viharnikov Nina Kapelj, naziva Naj prostovoljec v svoji kategoriji pa se je razveselil tudi njen sodelavec iz roda Gašper Rupnik.

Povedal je, da mu osebno priznanje ne pomeni prav veliko, saj je to po njegovem mnenju bolj priznanje vsem prostovoljcem, ki so v času žleda na kakršen koli način pomagali v kriznem centru. V lanski ledeni ujmi je bil namreč Gašper Rupnik prostovoljno izbrani vodja centra, ki je občanom nudil hrano, toplo zavetje in prijazno družbo. Prostovoljcem se je za vse, kar s svojim delom podarjajo družbi, v imenu države in ljudi zahvalil tudi častni pokrovitelj projekta Prostovoljec leta predsednik RS Borut Pahor.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv Nine Kapelj.

Naj prostovoljec Gašper Rupnik in Nina Kapelj, načelnica Rodu Kraških Viharnikov.

Italijanska skupina Trieste e Venezia Ottocento je bila prava posebnost in popestritev.

Vseslovenska etnološka prireditev tudi letos odmeva

Furmanski praznik je vsako leto bolj pester, imeniten in odmeven, pravi v Turističnem društvu Postojna. Letos so že štiriindvajsetič zapovrstjo napolnile Postojno konjske vprege, ki so mesto vrnilo v čas njegove pomembne furmanske postojanke.

Bogato dediščino tovorniških in prevoznih dejavnosti v Postojni tradicionalno obeležujemo s praznikom, ki je prerasel v vseslovensko etnološko prireditev. 5. julija je Turistično društvo Postojna v sodelovanju z Občino Postojna in Postojnsko jamo, d. d. vnovič pripravilo obsežen program, ki je ponujal obilo dogajanja čez cel dan in kljub peklenskim temperaturam tudi letos privabil prek deset tisoč obiskovalcev od blizu in daleč. Dopoldne so bila na ogled orodja in prikazane obrti furmanskih dejavnosti, nekaj društev se je pomerilo v pripravi najboljšega furmanskega golaža, harmonikarji pa so se na diatonič-

Med nagrajenimi vozovi je bila tudi gasilska brizgalna Gasilskega društva Studeno.

nih harmonikah potegovali za pokal Postojnske jame. Pozornost sta pritegnili tudi razstava starodobnih vozil in igriva agility predstava v spretnosti psov.

Popoldne se je skozi mesto vil sprevod petindvajsetih skupin furmanov z Notranjske, Dolenjske, Gorenjske, s Primorske, Krasa, iz Vipavske doline in sosednje Italije. Skupine so skušale biti čim bolj izvirne v zamislih in predstavitvah. Prikazovale so vsakdanja furmanska kmečka dela s konji in tovornimi živalmi na kmetiji, razkazovale kočije, koleslje, konjske in volovske vprege, štirivprege ... Vsi so se potegovali za nagrado najizvirnejšega furmana v vprego in s tovorom, ki jo že vsa leta podeljuje podpornik furmanskega praznika Banka Koper, d. d. Prisluzilo si jo je Društvo DOLI iz Lokavca s predstavitvijo prevoza pontonskega čolna, v sodelovanju z Društvom soška fronta in Goriškimi muzejem. Med nagrajenimi vozovi je bila tudi gasilska brizgalna Gasilskega društva Studeno.

Sprevod je v spremstvu Postojnske godbe 1808, mažoret Franc Žiberna iz Povirja in harmonikarskih napevov krenil iz središča mesta proti osrednjemu prizorišču v Parku Postojnske jame. Tam se je nadaljeval program s pokušino številnih domačih dobrot in specialitet, predstavo konjeniške dresure, z družabnimi igrami, s podelitvijo nagrad in zabavnim plesnim programom do poznih večernih ur.

Besedilo: Tjaša Blaško; fotografija: Srečko Šajn.

Slovesnost nove maše v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu

Novomašnik Peter Možina iz Rakitnika

V soboto, 27. junija, dopoldan je bilo v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja mašniško posvečenje sedmih diakonov v mašnike, med njimi je bil tudi 31-letni Peter Možina iz Rakitnika. Še isti dan je bil v Štivanu tako pred cerkvijo kot v njej svečan sprejem novomašnika za župnijo.

Pozdravila sta ga župnik in župnijsko občestvo oziroma velika množica vernikov od blizu in daleč. Zatem je bil molitveni večer, ki ga je pripravila Skupnost Emanuel. Še bolj je bilo svečano naslednji dan, v nedeljo, 28. junija, ko je bila v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu slovesnost nove maše. To je bil poseben dogodek, saj je od zadnje nove maše minilo že 39 let. Imel jo je Alojz Milharčič, nekaj let za njim še Milan Stepan v Slavini. Cerkev je bila seveda lepo okrašena, nabito polna in prav toliko ljudi je ostalo še pred cerkvijo, kjer so mašo lahko v živo spremljali prek dveh ekranov. Po končanem obredu je bila v Drevesnici Štivan za več sto vernikov, duhovnikov, gostov in prijateljev še pogostitev in krajši kulturno-zabavni program, v katerem so nastopili pevci, zbori, glasbeniki ..., aktivno pa se je v dogajanje s svojimi glasbenimi talenti vključil tudi novomašnik. Zvečer so bile v župnijski cerkvi še slovesne litanije za zahvalo, v naslednjih dneh do četrta pa je novomašnik Peter Možina že samostojno maševal v cerkvah v Štivanu, Rakitniku, Orehu in Slavini. Odslej naprej bo deloval kot kaplan v cerkvi v bližini ljubljanskih Žal Peter Možina je odraščal v krščanski družini dveh otrok. Osnovno šolo je obiskoval v Prestranku, gimnazijo v Postojni in nato nadaljeval študij geodezije v Ljubljani. Proti koncu študija, ki ga je uspešno zaključil, se je povezal s Skupnostjo Emanuel in se vanjo tudi aktivno vključil. V odločilnem trenutku je spoznal, da ne bo nadaljeval v poklicnem življenju, ampak je vstopil v semenišče v Belgiji, kjer je opravljal študij v bogatem mednarodnem vzdušju in diplomiral. V zadnjem letu je služil kot diakon v župniji Ljubljana Trnovo, kjer se je pripravljal na duhovniški poklic in na delo v župniji.

Besedilo: Brane Fatur; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Zlata nagrada za spletno mesto Notranjskega muzeja

Na konferenci o digitalnih komunikacijah Diggit so v začetku junija podelili nagrade za najboljša slovenska digitalna dela.

Med 50 prijavljenimi deli je strokovna žirija veliko nagrado za digitalno inovacijo podelila Zavarovalnici Triglav in agenciji Pristop za delo Virtualni poleti Planica 2015. Med dvanajstimi dobitniki zlatih nagrad v desetih kategorijah pa je tudi postojnski Zavod Znanje. Nagrado si je v sodelovanju z agencijo Enki prislužil v kategoriji turizem za spletno mesto Muzej krasa.

»S postavitvijo stalne razstave je Postojna poleg Postojnske jame, vivarija in Inštituta za raziskovanje krasa dobila še zadnjo v nizu kraških institucij,« so zapisali v obrazložitvi. Strokovna žirija meni, da je v komunikaciji nosilno vlogo prevzelo spletno mesto, ki »očem prijazno vabi k obisku razstave in v ozadju slednjo nenehno bogati z različnimi prispevki strokovne in laične javnosti.«

Besedilo: Mateja Jordan

Občina Postojna nezadovoljna s sklepi skupščine Postojnske jame

Sporni so delitev dobička, razrešnica upravnemu odboru in pooblastilo za nakup lastnih delnic

Na skupščini delničarjev Postojnske jame sta oba družbenika Batagel & Co, ki obvladuje 74,9 odstotka delnic, ter družba v občinski lasti Postojna turizem, ki je nosilec 25,1-odstotnega deleža, obravnavala sedem točk dnevnega reda. Občinska družba je kot manjšinski delničar na skupščini napovedala tri izpodbojne tožbe, in sicer na sklep skupščine, da dobiček ostane nerazporejen, na sklep o podelitvi razrešnice upravnemu odboru ter na sklep o pooblastilu upravnemu odboru za nakup lastnih delnic.

Upravni odbor, ki ga vodi Marjan Batagelj, sicer s soprogo tudi lastnik večinskega delničarja, je namreč predlagal, da dobiček v višini 10,8 milijona evrov ostane nerazporejen, čemur je manjšinski delničar oporekal in predlagal delitev dobička v višini napovedanega odkupa lastnih delnic, torej maksimalno 3,2 milijona evrov. Tega predloga večinski delničar ni podprl, zato smo napovedali izpodbojno tožbo. Ravno tako je družba Postojna turizem glasovala proti razrešnici upravnemu odboru, saj Marjan Batagelj in Stane Pupis, predsednik in član upravnega odbora, nista odgovarjala na vprašanja delničarja in nista podala nobenih obrazložitvev, kar je sicer njuna zakonska obveza. Enaka neoperativnost in neodzivnost se je izkazala tudi pri obravnavi predloga za pooblastilo nakupa lastnih delnic, kjer je večinski lastnik spet potrdil svoj predlog, brez obrazložitve.

Kljub rekordu denar samo za večinskega lastnika

To pomeni, da kljub temu, da ima družba Postojnska jama zabeležena največ dobička v celotni zgodovini poslovanja, niti del tega upravnemu odboru noče nameniti za plačilo dividend vsem družbenikom, ampak je omogočil način, da bo do deleža iz dobička prišel le večinski lastnik. Nakup lastnih delnic namreč pomeni, da Postojnska jama kot družba kupi delnice, in sicer največ deset odstotkov, od dosedanjih lastnikov. Glede na to, da Postojna turizem svojega deleža ne bo zmanjševala, saj bi to pomenilo, da zgubi kontrolno večino, bo za maksimalno 3,2 milijona evrov ta denar lahko prejel v tem primeru samo večinski delničar – Batagel & Co, ki je v lasti predsednika upravnega odbora Marjana Bategelja in izvršne direktorice družbe Postojnska jama Katje Dolenc Batagelj. Glede na to, da pojasnil, zakaj bi bilo potrebno odkupiti lastne delnice, Batagelj in Pupis kot predsednik in član upravnega odbora, nista podala, ter predvsem zaradi tega, ker je očitno dobička dovolj za nerazumljiv lasten odkup, ne pa tudi za izplačilo dividend, smo pri tej točki napovedali izpodbojno tožbo. Hkrati bomo seveda sodišču po potrebi predlagali, da sprejme začasno odredbo, s katero bo zamrznilo izvajanje sklepa do odločitve, saj lahko nastanejo nepopravljive posledice.

Sicer pa je skupščina brez glasovanja večinskega delničarja potrdila odpoklic dosedanjega člana upravnega odbora Mihaela Gajstra ter na njegovo mesto imenovala Teodorja Kocmana, ki bo odslej za mandat štirih let zastopal naše interese v Postojnski jami.

Izplačane dividende obema lastnikoma. Občina Postojna (Postojna turizem d. o. o.) je iz naslova dividend skupaj v starih letih prejela približno 275.000 evrov, 825.000 pa večinski lastnik Batagel & Co.	Izplačilo dividend
2010	133.000
2011	240.000
2012	324.000
2013	403.000
2014	0 ?

9,2 mio EUR

Batagel & Co.
(Marjan Batagelj)

74,9%

Poletje 2010

Struktura ob nakupu

situacija ob nakupu koncesije za Postojnsko jamo

Vprašanja, na katera Marjan Batagelj ni želel dati odgovorov

Kakšne sklepe je upravni odbor sprejel glede planskih aktov in investicij, kakšna je vsebina teh planov, katere investicije in v kakšni vrednosti se načrtujejo, s katerimi viri se bodo financirale?

Ali lahko pojasnite odstopanje med načrtovanimi manjšimi poslovnimi prihodki v letu 2015 in strateškimi cilji, kjer se v nasprotju s tem predvideva povečanje prihodkov od prodaje?

Katere ukrepe ste sprejeli s ciljem zasledovanja strateških ciljev, ali ste za izvajanje teh ukrepov predvideli kakršnokoli povečanje odhodkov?

Ali se upravni odbor predhodno seznanja in usklajuje z občinama Pivka in Postojna o poslovnih načrtih za izvajanje koncesije, s katerimi se predvideva vlaganja v višini 696.253,25 evrov?

Ali se usklajuje glede porabe namenskih sredstev?

Kako ocenjujete sodelovanje družbe z lokalnim okoljem? Ali menite, da ti odnosi lahko vplivajo na zadovoljstvo gostov in poslovanje podjetja?

Ali načrtujete ukrepe za aktivno vključevanje lokalnega okolja, ali ste že sprejeli kakšne ukrepe?

Kakšne finančne učinke bo imel načrtovani padec prihodkov v letu 2015 na razvoj Hotela Jama, ki je strateškega pomena in ali bo ogrožen njegov razvoj?

Avstrijski gostje so na ravni države po številu nočitev na drugem mestu, v Postojnski jami pa niso med najštevilčnejšimi. Ali je avstrijski trg strateški, kaj se je naredilo na tem področju, koliko sredstev je bilo vloženi, kakšni so rezultati?

Kakšni so razlogi za nedelitev dobička? Ali je upravni odbor sprejel soglasno odločitev o njegovi nedelitvi?

Na kakšni osnovi se je določal razpon cene za nakup in prodajo lastnih delnic?

Kako naj bi se družba na podlagi tega pooblastila branila pred sovražnimi prevzemi?

Kako naj bi družba na podlagi tega pooblastila maksimizirala vrednost naložbe delničarjev in optimizirala količinsko kapitalsko ustreznost?

Ali se bodo lastne delnice uporabile tudi za nagrajevanje menedžmenta?

Katere zakonsko opredeljene namene za pridobitev lastnih delnic ste imeli v mislih, glede na to, da zakon ne opredeljuje nobenih namenov?

Kako bo družba zagotovila enakopravno obravnavanje vseh delničarjev pri pridobivanju in odsvajanju delnic?

3,2 mio EUR

Postojna turizem d.o.o.
(Občina Postojna)

25,1%

Poleti leta 2010 je družbo Turizem kras (danes Postojnsko jamo d. d.) od Istrabenza za 12,4 milijona evrov kupilo podjetje Batagel & Co, delež občinske občine pa je takrat znašal 3,2 milijona evrov. Lastniško razmerje obeh lastnikov se do danes ni spremenilo, tako da Batagel & Co. obvladuje 74,9 odstotka delnic, občinski delež, katerega nosilec je družba Postojna turizem, pa znaša 25,1 odstotka.

Strokovnost in zaupanje

S pogodbami racionaliziramo poslovanje in načrtujemo operativne ukrepe na več področjih

Po zamenjavi vodstva občine je bilo potrebno nemudoma začeti s ključnimi projekti, ki smo si jih zadali. Ker gre v sistemu Občine kot ustanove za kompleksen sistem, je bilo najprej nujno analizirati, sistematizirati, optimizirati in vzpostaviti takšen operativni nivo delovanja, ki ustreza strateškim smernicam za čim hitrejši razvoj tako mesta kot tudi okolice.

Pravica vsakega župana je, da vzpostavi takšno ekipo, na katero se lahko zanese, in ki bo uresničevala zadane strateške cilje, vizije in smernice. Pri tem sta edini merili strokovnost in zaupanje. To smo pravzaprav dokazali že s tem, da smo vsa ključna kadrovska vprašanja upravljali v najširšem strokovnem konsenzu, saj vemo, kam želimo našo občino usmeriti. Zato tudi aktivnosti vodimo na način, ki to vizijo uresničuje. Glede na veliko mero javnih vprašanj glede vrednosti in pozicije svetovalcev je potrebno pojasniti, da so svetovanja na Občini Postojna ter tudi po drugih občinah ustaljena praksa. Občina Postojna je na primer v zadnjih petih letih z eno samo odvetniško pisarno realizirala za 120.000 evrov svetovalnih storitev.

Kot takšen je torej županov svetovalec Teodor Kocman pomemben član občinske ekipe, ki se ukvarja tako s strategijo kot tudi z operativnimi izzivi. S svojimi bogatimi poslovnimi izkušnjami dodaja posebno vsebinsko, strateško in operativno raven obravnavanim vprašanjem, to, da bo eden izmed najožjih strokovnih članov ekipe, pa smo izpostavili že v predvolilnem času. V tem času, torej od decembra 2014 do aprila 2015, je za občino opravljal celo vrsto storitev, med katerimi so med najpomembnejšimi vzpostavitev Projektne pisarne, celovit pregled nakupa in upravljanja z občinskim deležem v družbi Postojnska jama d. d., tekočo problematiko stanovanjskega fonda občine Postojna ter reševanje administrativnih vprašanj, ki so se pojavila glede izvajanja infrastrukturnih projektov. Samo pri pregledu financiranja občinskega nakupa deleža v Postojnski jami je zaznal napako pri obračunavanju obresti in tako občini prihranil skoraj 30.000 evrov. Pri obravnavanju infrastrukturnih projektov pa s strokovno dopolnitvijo in kompleksno argumentacijo vodi procese sanacije napak prejšnje administracije, ki jih bomo lahko razkrili, ko bo vprašanje rešeno, saj ne želimo prejediti odločitev državnih institucij.

Za svoje delo je seveda prejel bruto nadomestilo, ki pa je občutno nižje, kot je povprečna cena svetovalnih storitev, ki jih je objavila Gospodarska zbornica Slovenije (te dosegajo tudi 3.000 evrov na dan). Tega dela zaposleni na občini niso mogli opraviti, ker gre za izraziti konflikt interesov in nenavsezadnje tudi za gospodarsko in politično odgovornost nekdanjega vodstva.

Strategija razvoja prihodnosti

Ravno v teh dneh smo tik pred realizacijo strateškega razvojnega dokumenta Vizija in strategija občine Postojna, ki bo podlaga za merljiv razvoj celotne občine v naslednjih nekaj desetletjih. To je pravzaprav dokument, ki bi moral biti narejen že zdavnaj in ne šele leta 2015. In to na način, ki dopušča spremenljivim razmeram prilagojeno dinamiko, saj se tako ekonomsko okolje kot tudi drugi trendi lahko bliskovito spreminjajo. Agilnost in pripravljenost na čim več možnih scenarijev pa dajeta možnost, da te spremembe izkoristimo za razvoj in nevtaliziramo njihove potencialne negativne posledice.

Težave za nazaj

Ob pregledu nekaterih ključnih področij v občini se je že zdaj odprlo več ključnih operativnih problemov. Tako smo samo na stanovanjskem področju v zadnjem desetletju zaznali skoraj 500.000 evrov dolga iz naslova najemnin občinskih stanovanj, ki se ga ni upravljalo niti za reševanje tega vprašanja ni bilo pripravljene nobene strategije. Dolg iz meseca v mesec narašča, svetovalec pa je zbral podatke iz različnih virov, detektiral ključne težave, tudi pri vodenju stanovanjskega fonda, in zasnoval več možnih rešitev, ki jih v občinski upravi že uvajamo in izvajamo uravnoteženo z dvema ključnima dejavnikoma – človeško-socialnim in gospodarsko-ekonomičnim.

Vprašanja investicij

Tudi na področju investicij se je takoj odprlo več akutnih problemov. Pripravljamo se namreč na največji infrastrukturni projekt v tem desetletju – izgradnjo novega vodovodnega sistema. Potrebno je izvesti dopolnitev vloge skladno z veljavnimi predpisi ob prehodu iz ene finančne perspektive v novo in posledično uskladitve z novim operativnim programom. Po pridobitvi odločbe o nepovratnih sredstvih kohezijskega sklada bo potrebno spremljati vse aspekte projekta in poročati posredniškemu telesu ter organu upravljanja skladno z njihovimi navodili, kar je tudi ena izmed nalog Projektne pisarne.

Relacije s Postojnsko jamo

Ravno tako smo zaznali odprta vprašanja v relacijah z družbo Postojnska jama, kjer v prihodnosti pričakujemo pozitiven odziv večinskega solastnika in upoštevanje tudi naše želje glede dividendne politike. Glede na velik zadržani dobiček (skoraj 11 milijonov evrov) in želje občine in občanov, da iz omenjenega dobička razvijemo nove podlage za razvoj turizma in nova delovna mesta v turizmu in z njim povezanih dejavnostih, tečejo aktivnosti tudi na tem področju. Glede na razplet zadnje skupščine delničarjev Postojnske jame mora danes Občina iz proračuna servisirati anuitete posojila, ki ga je najela za nakup deleža v tem podjetju.

Poskus vodenja konstruktivnega dialoga z vodstvom jame je tako ključnega pomena. Verjamemo, da bomo z vodstvom in večinskim lastnikom uspeli vzpostaviti konstruktiven dialog, s čimer bi lažje uresničevali predvsem vsebinske naloge. Potreben je torej managerski pristop do upravljanja korporacijskih razmerij, kot tudi razvojno-poslovni pristop k usklajevanju vsebin, ki bodo doprinesle k trajnostnemu razvoju turističnih vsebin. Sta pa za dialog vedno potrebna vsaj dva.

Projektna pisarna

In kot tretje, svetovalec je vzpostavil Projektno pisarno, s katero bo ekipa komplementarno z vsemi drugimi institucijami svetovala, pripravljala dokumentacijo in spremljala izvajanje evropskih projektov in drugih razpisov. Na ta način se bo pisarna finančno pokrivala z lastnimi viri, saj bo tako občini kot tudi drugim institucijam, družbam, podjetnikom in tudi občanom ponujala komercialne storitve. Področje, ki ga obravnava je široko ter poudarjeno namenjeno najširši bazi možnih uporabnikov.

Pripravljenost na izzive

Občina Postojna ima torej ogromno potencialov, ki jih je potrebno vključiti v operativne in strateške načrte. Skupaj vidimo ogromne možnosti izboljšanja delovanja občinske uprave in drugih subjektov oziroma institucij. Vemo, da je nujno potrebno trajnostno konsolidirati občinski proračun, saj moramo biti glede na trende in informacije pripravljene za zmanjševanje sredstev z nacionalnega nivoja. Z načrtovanimi projekti pripravljamo osnove za dodatne občinske prihodke, vitkejšo in bolj dinamično občinsko upravo in sodobnejše upravljalvske procese. Poleg že omenjenih projektov je v aspektu izvajanja nalog svetovanja potrebno izpostaviti še področje energetike in turizma, ki sta zaradi vseh dejavnikov v zadnjem desetletju rasla prepočasi, na nekaterih segmentih pa celo stagnirala.

Povezovalna funkcija je torej izrazito izpostavljena ravno na nivoju celotne občine in pa tudi širše. Naš cilj je, da celotna lokalna skupnost diha enotno, da se pristopa k reševanju vprašanj celostno, trajnostno, sistemsko in povezovalno. Sploh ob zavedanju, da je bilo tega povezovalna v preteklosti občutno premalo.

Prioritete so varnost, nova in kakovostna delovna mesta, energetska samozadostnost, okolje, ki je polno vsebin, izobraženo prebivalstvo, povezovalje ter obveščeno. Če sem se pri vseh teh strateških in za razvoj ključnih vprašanjih naslonil tudi na svetovalca, je to dejstvo, da se uresničevanja vizije in poslanstva lotevamo na profesionalen način – s sinergijo poslovnih ter strokovno-uradniških procesov. Vse relacije so torej popolnoma transparentne, argumentirane in izvajane na način, ki je najboljši za občino. To odgovornost smo si zadali in jo bomo seveda tudi spoštovali.

Občina Postojna

KOLENDAR DOGODKOV

27. 7. - 25. 9. 2015

V OBČINI POSTOJNA

OBČINA POSTOJNA
POSTOJ IN UŽIJ LEPOTE

JULIJ 2015

AVGUST 2015

SEPTEMBER 2015

torek 28. 7. 2015 20.30
na Titovem trgu v Postojni
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
Koncert: Postojnski Jazz Ansambel In Gostja Nuška Drašček
organizator: Občina Postojna

sreda, 29. 7. 2015, 19.30
na Titovem trgu v Postojni
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
Večer Dixieland glasbe DIXIE ŠOK BAND Iztok Pečar - klarinet; Aljoša Pavlič - trobenta; Marjan Petrej - pozavna; Tomo Jurak - banjo in vokal; Tomaž Škrlep - tuba; Jani Šalamon - bobni
organizator: Občina Postojna

četrtek, 30. 7. 2015, 20.30
na Titovem trgu v Postojni (v slučaju dežja v KD Postojna)
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
ABBA REVIVAL
Češka glasbena skupina, izvaja originalno glasbo švedske pop skupine ABBA, nekaj ene najpopularnejših na svetu, ter po prodaji plošč takoj za legendarno skupino The Beatles
organizator: Občina Postojna

Kam po končani srednji šoli? Na višjo strokovno šolo!

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

vas vabi k vpisu in na informativni dan za programe višješolskega strokovnega študija (VI. st. izobrazbe)

POSLOVNI SEKRETAR STROJNIŠTVO GOZDARSTVO IN LOVSTVO

(izredni študij) za študijsko leto 2015/16

sobota, 1. 8. 2015, od 14. ure dalje
Kozolec toplar Belsko tradicionalna prireditev
GOZDAR KMET NEKOČ IN DANES
prikaz ročnega poseka drevesa, spravilo lesa iz gozda, nakladanje hlodov z rampe na voz in furanje hlodovine, prikaz varnega dela v gozdu, kmečka tržnica, kulinarčne dobrote iz Pudgure, ogled sodobne gozdarske opreme, vasovanje v Pudguri, zabava z živo glasbo
organizator: Turistično društvo Pudgura

sobota, 1. 8. 2015, 19.30
Titov trg, Postojna
xvii. Mednarodni glasbeni festival mladih postojna 2015
KONCERT Otroški in mladinski zbor »ARMONIA« iz Grčije
organizator: Turistično društvo Postojna

torek, 4. 8. 2015, 20.30
na Titovem trgu v Postojni
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
KONCERT: POSTOJNSKI JAZZ ANSAMBEL in gostja: slovenska jazz vokalistka MIA ŽNIDARIČ
organizator: Občina Postojna

sreda, 5. 8. 2015, 19.30
na Titovem trgu v Postojni
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
Predstava za otroke MOJCA IN PRIJATELJI Glasbeno-animacijska predstava z Mojco in plesalkami (po predstavi bodo sledile plesne delavnice kjer se boste naučili enostavnih plesnih koreografij in novih pesmic)
organizator: Občina Postojna

Predstavitve programov bo v ponedeljek, 7. 9. 2015, ob 16.30, na Višji strokovni šoli v Postojni, Ljubljanska 2

četrtek, 6. 8. 2015, 20.30
na Titovem trgu v Postojni
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
VIPAVSKI VEČER s Folklorno skupino iz Vipave in gosti
pevski nastopi, kmečke anekdote z vipavskega, pokušina vipavske kuhinje in vinske kapljice ...
organizator: Občina Postojna

sobota, 8. 8. 2015, 20.00
v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna
7. POLETNI FESTIVAL KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
Gledališka predstava »PREDIGRA« Igrajo: B. Čepirlo, M. Kranjc in N. Muždeka, scenarij: N. Muždeka in M. Kranjc, režija: N. Muždeka
Produkcija: KSD Harlekin
organizator: KSD Harlekin Postojna, Občina Postojna

nedelja, 9. 8. 2015, 20.00
v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna
7. POLETNI FESTIVAL KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
Gledališka predstava »SAYONARA«
Igrajo: N. Muždeka, D. Posega, M. Kranjc, M. Šefančič, scenarij in režija: N. Muždeka, Produkcija: KSD Harlekin
organizator: KSD Harlekin Postojna, Občina Postojna

sobota, 15. 8. 2015, 18.00
Veliko Ubeljsko tradicionalni praznik krompirja
37. KROMPIRJEVA NOČ Manca Špik, Kingston in MI2
organizator: TSKD TISA – Nanos Ubeljsko

sobota, 15. 8. 2015, 20.00
Slavina
KONCERT KONCERT POD LIPO V SLAVINI
organizator: Kulturno društvo Slavina in Krajevna skupnost Slavina

sobota, 15. 8. 2015, 20.00
v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
Gledališka komedija »DO NAGEGA« Igrajo: M. Kranjc, D. Posega in N. Muždeka
Scenarij in režija: N. Muždeka
Produkcija: KSD Harlekin
organizator: KSD Harlekin Postojna, Občina Postojna

nedelja, 16. 8. 2015, 20.00
v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna
7. Poletni Festival KULTURNI UTRIP POLETJA – POSTOJNA 2015
Gledališka komedija »A, E, I« Igrajo: M. Kranjc, D. Posega in N. Muždeka
Scenarij in režija: N. Muždeka
Produkcija: KSD Harlekin
organizator: KSD Harlekin Postojna, Občina Postojna

17. – 21. 8. 2015, 7.00 - 15.00
Park SGLŠ Postojna na Tržaški 36 in prostori, ki so piratom pisani na kožo SGLŠ Postojna
PIRATI NA OBZORJU organizirano preživljanje počitniškega časa za otroke med tretjim in dvanajstim letom starosti (plačljiva dejavnost)
organizator: SGLŠ Postojna

17. – 21. 2015 in 24. – 28. 8. 2015, 7.00 - 15.00
Park SGLŠ Postojna na Tržaški 36
sprostitve v naravi KOTIČEK POD KROŠNJAMI za vse, ki bi se radi sprostiti od počitnic ali pa od dela (osnovni program je neplačljiv, nadstandardna ponudba je plačljiva)
organizator: SGLŠ Postojna

četrtek, 20. 8. 2015, 20.00
Kozolec toplar Belsko
5. četrtkov večer pod kozolcem Andreja Penko: JAMBORNA CESTA
organizator: Turistično društvo Pudgura

sobota, 22. 8. 2015,
Športno igrišče v Slavini
Športni turnir 6. turnir v malem nogometu
organizator: PGD Slavina

18. 8. - 30. 8. 2015
Lokacije: na trgu pred hotelom Kras, parkirišče pred Primorko, Mladinski center Postojna, atrij in avla Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU Postojna, športni park, igrišče pri šolskem centru in druge lokacije
19. FESTIVAL ZMAJ MA MLADE 2015,
organizator: Zveza društev Mladinski center Postojna

24. – 28. 8. 2015 7.00 - 15.00
Park SGLŠ Postojna na Tržaški 36
INDJANCI NAS NAPADAJO organizirano preživljanje počitniškega časa za otroke med tretjim in dvanajstim letom starosti (plačljiva dejavnost)
organizator: SGLŠ Postojna

sobota, 29. 8. 2015, 16.00
Predjamski grad, Predjama
XVII. Mednarodni glasbeni festival mladih postojna 2015
KONCERT Komornega zbora Konservatorija Za Glasbo In Ballet V Ljubljani
organizator: Turistično društvo Postojna

sobota, 29. 8. 2015, 18.00
Galerija na vogalu
razstava: OTVORITEV SKUPINSKE RAZSTAVE in razglasitev nagrajenih del udeležencev EX TEMPORE – POSTOJNA 2015, ki je potekal v Predjamskem gradu.
Razstava bo na ogled do 25. septembra 2015 v »Galeriji na vogalu«, poleg vhoda v Kulturni dom Postojna
organizator: Kulturno društvo Vse-ENO iz Strmice

nedelja 30. 8. 2015 17.30
cerkev Svetega Štefana v Postojni
XVII. Mednarodni glasbeni festival mladih postojna 2015
SAKRALNI KONCERT Snježana Pleše - orgle in Zdravko Pleše - violina
organizator: Turistično društvo Postojna

30. 8. - 4. 9. 2015
Kulturno dom Postojna
Evropski citoskelet forum 2015
Mednarodna znanstvena konferenca s področja celične in molekularne biologije Evropskega združenja European Cytoskeleton Forum (na kongresu bo prisotnih 120 delegatov iz Evrope in celega sveta)
organizator: Medicinski Center za Molekularno Biologijo, Medicinska Fakulteta, Univerza v Ljubljani in Občina Postojna

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
SREDNJA ŠOLA

vabi na informativni dan za IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH za programe:

- GIMNAZIJA
- STROJNI TEHNIK
- STROJNI TEHNIK (PTI)
- EKONOMSKI TEHNIK
- TEHNIK RAČUNALNIŠTVA
- PREDŠOLSKA VZGOJA (poklicni tečaj)
- AVTOSERVISER
- OBLIKOVALEC KOVIN - ORODJAR
za šolsko leto 2015/16

sobota, 5. 9. 2015, 14.00
Belsko - Ribnik
Maraton za gorska kolesa KOLESARJENJE PO POTEH ERAZMA PREDJAMSKEGA za Erazmovo rokavico
organizator: Krajevna skupnost Bukovje

sreda, 9. 9. 2015, 18.00
Titov trg, Postojna
Slovesnost ob odprtju osrednje vaje Slovenske vojske TAKOJŠEN ODGOVOR 2015
na slovesnosti bo prisostvovalo **180 mednarodnih pripadnikov udeležencev vojaške vaje - visoki predstavniki držav udeleženci domači visoki gostje**, v kulturnem programu bo sodelovala **domača folklorna skupina Torbarji ter Orkester slovenske vojske** z enournim zabavnim programom
organizator: Slovenska vojska, Občina Postojna

torek, 15. 9. 2015, 18.00
Galerija v Turistično informacijskem centru Postojna (Trg padlih borcev 5, Postojna)
razstava SLIKARSKA RAZSTAVA Darje Štefančič
organizator: Občina Postojna

četrtek, 17. 9. 2015 19.00
Kozolec toplar Belsko
6. četrtkov večer pod kozolcem Alenka Veber: MUZEJI ALI SKLADIŠČA
organizator: Turistično društvo Pudgura

Predstavitve programov bo v sredo, 2. 9. 2015, in v sredo, 9. 9. 2015, ob 16.00 na Šolskem centru Postojna, Cesta v Staro vas 2, v učilnici 16. Informacije o programih dobite tudi na spletni strani šole: www2.scpo.si ali na e-naslovu: manca.klun@scpo.si.

16. in 17. 9. 2015
Titov trg, Postojna, po ulicah mesta Postojna
vseevropska akcija AKCIJA »EVROPSKI TEDEEN MOBILNOSTI« deljenje letakov s preventivno vsebino, sprehod vrtčevskih otrok po mestu z organiziranim varovanjem (voznja z kolesi, skiroji, risanje na temo ETM, glasba, srečanje s policistom...)
organizator: Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Postojna

petek, 18. 9. 2015 19.00
avla Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU
Otvoritev likovne razstave »ŽIVAL, TIHOŽITJE, NOČNE SANJE« Na ogled do 10.10.2015.
organizator: Društvo likovnih ustvarjalcev Postojna

24. 9. – 26. 9. 2015
Kulturni dom Postojna
FESTIVAL GLEDALIŠKIH SKUPIN SLOVENIJE
54. LINHARTOVO SREČANJE – organizator: OI JSKD Postojna: www.jskd.si, Občina Postojna: www.postojna.si

sobota, 26. 9. 2015, 13.30
Kozolec toplar Belsko
počni pohod SPOZNAVAJMO NAŠO OKOLICO
Zbor udeležencev: Kozolec toplar Belsko
organizator: Turistično društvo Pudgura

INOVATIVNA TELOVADBA ZA OTROKE
od 2 - 6 let

TELOVADNICA OŠ Antona Globočnika ob SREDAH od 16:45 do 18:45
Od 9. septembra.

Cici telovadba

www.cicitelovadba.si

Ogromna plačilna nedisciplina najemnikov občinskih stanovanj

V zadnjih 12 letih se je nabralo že za skoraj 500.000 evrov dolgov, številka pa narašča iz meseca v mesec

Upravljanje občinskega stanovanjskega fonda Občine Postojna je kompleksno vprašanje, ki smo se ga v začetku letošnjega leta lotili sistematično in strateško. Najprej smo opravili podrobno analizo stanja in ugotovili več izrazitih težav, ki zahtevajo takojšnjo obravnavo. Seveda gre pri upravljanju stanovanjskega fonda tudi za vprašanje socialne politike občine, vendar je potrebno z našim premoženjem upravljati v prvi vrsti v skladu z zakonodajo, gospodarno ter odgovorno.

Ob pregledu podatkov, ki jih je bilo potrebno zbirati z več virov, saj enovitega in celovitega pregleda do zdaj ni bilo, smo najprej ugotovili izredno visok dolg najemnikov, ki danes znaša že skoraj 500.000 evrov. Tozadevni dolg narašča bliskovito že od leta 2006, ravno tako pa poleg neplačevanja najemnin narašča tudi število upravičencev za subvencije najemnin. V zadnjih štirih letih so se tako subvencije podvojile, v zadnjih petih pa skoraj potrojile. Stroški za subvencije najemnin so v zadnjih dveh mandatih nekdanje občinske uprave narasli iz

228.426,06 na 465.494,04 evrov, kar lahko v prvi vrsti pripišemo najprej slabi strategiji upravljanja in gospodarjenja z občinskimi stanovanji in pa tudi aktualni ekonomski situaciji, ki se je pojavila v tem času.

Število dolžnikov narašča

Število akutnih neplačnikov je iz leta 2003, ko jih je bilo 16, do leta 2013 zraslo na kar 48, ob koncu leta 2014 pa kar na 112. Število dolžnikov ob koncu lanskega leta prestavlja kar 39,7 odstotka vseh najemnikov stanovanj. Iz vseh teh podatkov, analiz in minulih trendov lahko utemeljeno zaključimo, da občinski stanovanjski fond ni bil upravljan optimalno, da je bilo sledenje podatkov neustrezno, da spremljanje socialnih in finančnih aspektov iz te problematike ni bilo dinamično, in da ni bilo nobenih korektivnih ukrepov, ki bi skušali to nevarno stanje omiliti oziroma nevtralizirati.

Kako do rešitve

Strategija upravljanja občinskih stanovanj zato zdaj zahteva več ažu-

mih, temeljitih in načrtovanih ukrepov, ki so pripravljene za realizacijo. Seveda moramo še enkrat izpostaviti, da ob vseh dejavnih upoštevamo tudi socialno stanje posameznih najemnikov, vendar je vsa vprašanja potrebno rešiti nediskriminirano do vseh najemnikov in sistemsko za vse izpostavljene dejavnike.

Tako zdaj že vodimo vse postopke izterjave do realizacije, kot skrajni ukrep, če ne bo mogoče uporabiti nobenega drugega instrumenta, pa bomo realizirali tudi deložacije. Revidirali bomo najemne pogodbe, kar do zdaj ni bila praksa, ukrepali ob kršitvah, osvežili cenovno politiko neprofitnih in profitnih stanovanj, ter pripravili in izvedli celovito strategijo upravljanja občinskih stanovanj, da do takšnih ekscesov ne bo več prihajalo. V strukturi neplačnikov je namreč več posameznikov, ki dolgujejo 10.000 evrov ali več, kar pomeni, da v zadnjih nekaj letih niso plačali nobene najemnine, poleg tega pa Občini nastajajo še dodatni stroški, saj smo dolžni kot subsidiar plačati še neporavnane skupne in druge stroške.

Marina Rebec, direktorica občinske uprave

POZIV DOLŽNIKOM

Skrajni čas je, da se je vprašanja neplačevanja najemnin Občina lotila sistemsko, sploh v luči dejstva, da je celotni občinski stanovanjski fond po podatkih GURS vreden najmanj 11 milijonov evrov in da je upravičencev, ki čakajo na občinsko stanovanje, razmeroma veliko. Skrajno neodgovorno do občanov in tudi do najemnikov, ki svoje obveznosti plačujejo redno, bi bilo zadevo prepuščati toku. Še enkrat izpostavljamo, da je Občina tudi socialna institucija, vendar je potrebno stanovanjska vprašanja ljudi, ki se znajdejo v stiski, reševati na druge načine, v povezavi s centri za socialno delo in drugimi socialnimi transferji, ki jim seveda ob izpolnjevanju predpogojev, pripadajo. Do zdaj nismo izvedli še nobene deložacije, saj dolžnike pozivamo, naj poravnajo svoje obveznosti, ob predhodnem dogovoru lahko tudi obročno, ne moremo pa tehtati med zakonsko obveznostjo do odgovornega in gospodarnega upravljanja s premoženjem vseh občanov ter socialno odgovornostjo, ki jo nosi občina. Najprej je potrebno zaščititi javni interes, socialna vprašanja pa upravljati pod okriljem socialne politike, kar bomo seveda tudi podpirali in izvajali skupaj s strokovnimi službami tako v okviru občinske uprave kot tudi centra za socialno delo.

kultura

Marino Samsa ob karikaturah, ki so zaznamovale lokalni časopis Prestop

Marino Samsa razstavlja v Knjižnici Bena Zupančiča

V sklopu prireditev, ki se nizajo ob 110-letnici knjižnice tudi v poletnih mesecih, je na ogled razstava karikatur in ilustracij Marina Samse, ki ga bralci našega lokalnega časopisa prepoznajo že dve desetletji. Razstavo z naslovom Ilustracija in karikatura v ogledalu časa naših krajev je v sodelovanju z domoznanskim oddelkom knjižnice pripravilo Društvo Prestop in bo na ogled do konca julija.

Že na večer odprtja razstave (19. junija) so v pritličju knjižnice obiskovalce v velikih izložbenih oknih najprej nagovorile mnogoštevilne karikature, ki jih je prispeval za časopis Prestop med leti 1994 in 2012. Dogodek so prijetno popestrili mladi tolkalci Glasbene šole Postojna. Na ostalih razstavnih površinah oddelka za odrasle pa so na ogled tudi mnoge druge karikature in originalne ilustracije iz knjige Milana Trobiča Po Krpanovih sledeh, ki doživeto dopolnjujejo zgodovino kontrabantarstva na Notranjskem. Marino je likovno opremil tudi pesniško zbirko Prijatelj Jane Jerič Samsa in slikanico Tri goske Brigitte Tornič Milharčič.

Dela iz ciklusa ilustracij in karikature prinašajo aktualne in domišljene utrinke, ki se odražajo kot osebni nagovor in komunikacija z ljudmi in življenjskim utripom našega prostora. Avtor nemalokrat likovno vsebino podkrepil še z izvirnimi besedilnimi pripombami. Ravno prefinjena ostrina humorja omogoča, da iz dogodkov, človeških napak in slabosti izlušči dragoceno srž. Idejno bogat in izviren je tudi v »zgodbah o človeški (pre)moči in razumu, ki mu hkrati botrujeta sprenevedanje in neumnost« in je zato morda še bolj subtilen v premišljeno pikih, simbolnih poudarkih, v privlačno predstavljenih scenografijah, zapolnjenih z izdelano slikarsko retoriko. Razmišljanje, ki je izraženo v likovni govorici in ujeto nekje med resnostjo in humorjem, je igrivo in jasno.

Marina že vrsto let prepoznavamo kot dobrega slikarja in člana Društva likovnih ustvarjalcev Postojna (nekaj let je bil tudi njegov predsednik), pa tudi kot pisca člankov in avtorja karikatur aktualnega časopisa Prepih.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv Knjižnice Bena Zupančiča

Zmaj 'ma mlade - Festival z ognjenim srcem

Tradicionalne poletne prireditve pod skupnim imenom Zmaj 'ma mlade, strnjene v festival z dolgoletno tradicijo - letos že 19. pod sloganom Festival z ognjenim srcem, so v polnih pripravah. Zmaj že dolgo odmeva tudi v širšem prostoru, saj je že zdavnaj prerasel lokalne in regionalne meje. To poletje bo ponudil številne kakovostne prireditve in popestril podobo mesta ter omogočil obiskovalcem priložnost za prijetno preživljanje avgustovskih dni.

Poletni kulturni festival Zmaj 'ma mlade organizira Zveza društev Mladinski center Postojna pod pokroviteljstvom Občine Postojna in Kluba študentov občin Postojna in Pivka. Ljubiteljsko in prostovoljno ga organizira vrsta entuziastov, ki verjamejo, da bi bila Postojna brez Zmaja pusta in brez svoje prave poletne turistične podobe. Prav to je gonilo v ustvarjanju ene največjih in najodmevnejših prireditev na Postojnskem in Pivškem, pisanega nabora različnih kulturnih dogodkov za obiskovalce vseh starosti in okusov.

Prireditve so v celoti brezplačne in se odvijajo na različnih prizoriščih v Postojni. Letošnja posebnost bo napovedni dogodek - predstava **Šola za zmaje**, ki bo **12. avgusta**. Uradno odprtje festivala pa bo v torek, **18. avgusta, ob 20.30 na Titovem trgu** v Postojni, ko bodo nastopili **The Stroj**; seveda ne bo manjkala tradicionalna zmajeva torta. Na koncertnih odrih festivala se bodo zvrstili številni glasbeni ustvarjalci - v petek, 21. avgusta, **Let3**, v sredo bodo dlake dvignili **Vasko Atanasovski Trio** in **Sopa de Pedra**, za prijeten konec tedna bodo poskrbeli **Elevators**, **Hamo**, **Red Five Point Star** skupaj z **Big Bandom Vrhnika**, pa **Orleki** in **Small Talk** ... 30. avgusta bodo s pesnimi upora zaključile festival Zmaj 'ma mlade pevke **ŽPZ Kombinac**.

Gledališki odri in ulice ponujajo letos predstavo **Men at work**, v izvedbi uličnega gledališča Bounce iz Belgije, pa **Standup večer** in še marsikaj ... Tudi letos pripravljajo tržnico nevladnih organizacij, na kateri se bodo predstavila društva, zasebni zavodi in ustanove iz Notranjsko-kraške regije. Na isti dan se bosta odvijala tudi **Zmajev tek** in **Food fest**, ki bo prav gotovo poskrbel za brbončice obiskovalcev. Kot vedno doslej bo festival ponudil tudi športne prireditve: med drugim si boste lahko ogledali **Bre-akdance bitko**, 24. avgusta se boste lahko sprehodili po **slacklinih**, vrveh, ki bodo postavljene po Postojni (Slackline je nova športna disciplina, ki združuje ohranjanje kondicije, izboljšanje ravnotežja, sproščanje in seveda zabavo) ... Na svoj račun bodo prišli tudi otroci, saj jim bo namenjen prav poseben otroški program.

Dodatna ponudba letošnjega festivala so različne delavnice - 9-dnevni jutranji izziv in popoldanske meditacije (refleksologija, AUM meditacije, joga smeha, gongi ...), ki se bodo izvajale v sodelovanju z Zavodom Pantea v okviru festivala Zmaj 'ma mlade. Ustvarjalci festivala vabijo vse, da se na prizorišču pridružijo Društvu podpornikov Zmaj 'ma mlade in s članarino prispevajo delež k ohranitvi tradicionalnega postojnskega festivala. V zameno jih bo Zmaj oblekel v majico z novim logotipom, oder pa bo dobil slikovito scensko ozadje s pomočjo oblikovalke Barbare Kogoj.

V pestrem naboru prireditev bo zagotovo vsakdo našel nekaj zase. Več na: www.zmaj-ma-mlade.com/

Polona Škodič

Raznolikost je pomembna!

Diversity Matters! - Raznolikost je pomembna! je naslov potujoče razstave, ki je vzbujala pozornost v središču Postojne. Popestritev na Titovem trgu, ki se je lepo vključevala tudi v poletno festivalsko dogajanje, je bila prostorsko domiselno zasnovana razstavna instalacija.

Sestavljene lesene palete so služile kot panoji, s katerimi se med drugim odpirajo slikoviti pogledi v svet raznolikosti podvodnega življenja v Jadranskem morju. Razstava je poučna, igriva in privlačna za vse generacije, saj popelje mimoidoče skozi burno zgodovino plane-

ta Zemlje, pokaže njeno dinamično in kompleksno sedanost in pogled v prihodnost, v kateri lahko obiskovalci izberejo končni cilj sami. Sicer pa nas je s pomenom raznolikosti poučila tudi o pomembnosti mnogoštevilnih vrst živalskega sveta in ekosistemov kot tudi o ogrožanju in izumiranju posameznih vrst.

Razstava je plod sodelovanja Prirodoslovnega muzeja Rijeka z Notranjskim muzejem Postojna, organizirana v okviru projekta MUSE-UMCULTOUR IPA Adriatic programa. Avtorici sta Marina Kirinčič in Nadia Dunato Pejović.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Foto Altelje Postojna

Vse za šolo in pisarno!

Kam letos po ŠOLSKE POTREBŠČINE? V KOCKO-SCRIPTO, kjer vam tudi strokovno in prijazno svetujejo!

10-40% POPUST

V juliju in avgustu NUDIMO POPUST NA VSE ŠOLSKE TORBE!

ČRNOBELO IN BARVNO TISKANJE iz USB ključev, pomnilniških kartic, CD/DVD-jev...

Festival je otvoril koncert, na katerem sta nastopila zbor Bodra Pessen iz Bolgarije (na fotografiji) in Dekliški PZ Glasbene šole Koper.

Festival, ki gradi poletni kulturni utrip že 17 let

Postojnska občina je tudi to poletje prizorišče Mednarodnega glasbenega festivala mladih, ki ga Turistično društvo Postojna organizira že od leta 1999. Festival se odvija v šestih dejanjih in združuje skupek zborovskih nastopov, vključno z orkestrom in instrumentalnim duetom.

Prvi v ciklu koncertov se je odvil 30. junija v Glasbeni šoli Postojna, kjer sta se v dopolnjujoči kombinaciji domačega in tujega nastopa predstavila bolgarski zbor Bodra Pessen in Dekliški pevski zbor Glasbene šole Koper. V četrtek, 9. julija, je sledil drugačne vrste koncert, saj je prizorišče napolnila zelo mlada zasedba mladinskega pihalnega orkestra Junior Winds. Na ploščadi pred Postojnsko jamo sta igrivost in mladostniška energija prevzela tako domačine kot množico turistov. »Naš cilj je od samega začetka obogatitev kulturnega dogajanja, ki ponuja kvaliteten program za turiste in domače občinstvo,« pravi **Marica Gombač iz TD Postojna**. Prav zato je festival razpršen na različne lokacije, ki so na dosegu turistom in domačinom – Predjamski Grad, ploščad pred Postojnsko jamo, Jamski dvorec, Glasbena šola Postojna, Kulturni dom in cerkev sv. Štefana, ki ostaja tradicionalno prizorišče vseh 17 let festivala. »Ponosni smo, da smo zastavili prvega od tovrstnih poletnih festivalov v naši občini; iz njega so se do danes razvili številni podobni projekti, tako da lahko ponudimo domačim in tujim obiskovalcem kljub finančnim omejitvam vsako leto kvaliteten program brez vstopnine. Bili smo prvi, ki smo prizorišče preselili tudi v cerkev sv. Štefana in koncertom dodali čudovito sakralno kuliso,« se spominja Gombačeva. Letos bo v postojnski cerkvi zaključni večer festivala v nedeljo, 30. avgusta, in sicer sakralni koncert v izvedbi klavirsko-violinskega dueta Snježane in Zdravka Pleše. Pred tem bomo lahko 23. julija ob 20. uri v glasbeni šoli prisluhnili Španskemu mladinskemu zboru Madrid, 1. avgusta pa nas pred hotelom Kras čaka vokalno presenečenje. Otroški in mladinski zbor Armonija iz Grčije, ki sta bila na programu, sta namreč morala udeležbo zaradi nepredvidljiv gospodarskih razmer v Grčiji zadnji hip odpovedati, a organizatorji napovedujejo zanimivo in kvalitetno nadomestilo.

Po uspešno izpeljanem prvem delu festivala so vtisi izjemni, pravijo v društvu. Do konca poletja si lahko obetamo še tri obiska vredne glasbene večere.

Besedilo: Tjaša Blaško; fotografija: Srečo Šajrn.

Vabljeni k soustvarjanju na filmskem maratonu kratkih filmov

Postojna bo od 18. do 21. avgusta gostila drugi filmski maraton kratkih filmov MUVIT/6x60. Organizator, Agencija digiGRAL, pa že zdaj vabi, da se k sodelovanju prijavijo kreativne ekipe, ki jim filmska ustvarjalnost, začinjena s časovnim pritiskom in obetom denarne nagrade, predstavlja pravi izziv.

Prijavljene ekipe bodo imele morale v 60 urah napisati scenarij in posneti, zmontirati ter dostaviti film. Ta ne sme biti krajši od 6 minut in ne daljši od 10 minut. Vsako prijavljeno ekipo pa čaka še presenečenje v ovojnici, ki jo izžreba. Navedeni bodo trije obvezni elementi: predmet in stavek, ki ju mora uporabiti v filmu, ter akcija, ki ji mora slediti. Izdelke bo ocenjevala strokovna žirija, v kateri bodo: mednarodno uveljavljena igralka Katarina

Na zaključnem koncertu so izbrani udeleženci tečaja predstavili celotedsko delo.

Mednarodno srečanje Teden kitare

Teden kitare je že četrto leto zapored v Postojni združil učence in študente kitare iz šestih držav ter uveljavljena slovenska in tuja imena iz sveta klasične kitare.

Mlad glasbeni festival bogati od leta 2012 kulturni prostor ne samo mesta Postojna, temveč tudi celotne regije in Slovenije. Mednarodni festival kitare sta zasnovala **Nataša in Anton Črnugelj**, kitarista in profesorja kitare na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani in Glasbeni šoli Postojna, da bi mladim kitaristom z različnih koncev sveta ponudili priložnost spoznavanja, druženja in muziciranja v družbi vrhunskih kitaristov današnjega časa. Letošnji festival se je odvijal od 12. do 19. julija v organizaciji Občine Postojna, Glasbene šole Postojna in Društva Kitarza. 60 udeležencev med 14. in 25. letom iz srednjih glasbenih šol ali glasbenih akademij se je teden dni izpopolnjevalo na mojstrskih tečajih, delavnicah in predavanjih znanih profesorjev. Dejavnosti so se odvijale v predavalnicah Glasbene šole Postojna in bile vseskozi odprte tudi za zunanje občinstvo. Zadnja dva dni festivala so v glasbeni šoli odprli razstavo kitar Siccas guitars, na kateri so gostili legendarnega izdelovalca koncertnih kitar Yuichia Imaia iz Tokia. Vseh sedem večerov festivala so navdušenci glasbe akustične kitare lahko brezplačno uživali v vrhunskih koncertih, ki so se odvijali v akustičnem okolju avle Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU Postojna. Izjema je bil petkov večer, ko je na samostojnem koncertu nastopil glavni akter festivala Pavel Steidl iz Prage. Med ostalimi nastopajočimi posamezniki na koncertih v tednu kitare so bili nekateri predavatelji s festivala, pa tudi študentje udeleženci, ki so po zaslugi svojih izstopajočih talentov delili oder s svojimi učitelji. Tradicionalno je festival zaokrožil zaključni koncert, na katerem je devet izbranih udeležencev tečaja predstavilo celotedsko delo. Da je festival vsako leto dinamičen in ponudi nekaj novega, povabijo organizatorji medse vedno nove mentorje in predavatelje iz različnih držav, ki dvigajo raven kakovosti srečanja. Stalni so trije umetniki, med njimi tudi **dekan Akademije za glasbo Andrej Grafenauer**. Kitaristom ponudijo vpogled v razvoj kitararske igrice, tehnike in pedagoških metod, publikli pa cikel vrhunskih predstav. »Lepo je, da nas publika tako podpira. Koncertne dvorane so polne, obiščejo nas tako poznavalci kot laiki in program navduši vse,« je z odzivi izjemno zadovoljen organizator Anton Črnugelj.

Besedilo: Tjaša Blaško; fotografija: Matej Škrnj.

Čas, direktor fotografije Marko Kočevar in režiserka Barbara Zemljčič. **Trije najboljši filmi bodo nagrajeni; nagrada za zmagovalce znaša 1.500 evrov.**

Maraton se bo začel 18. avgusta ob 12.00 v Kulturnem domu Postojna, zaključil pa 20. avgusta ob 23:59. Naslednji večer, 21. avgusta, bo ob 20. uri premiera filmov in razglasitev zmagovalcev

Na filmskem maratonu MUVIT/6x60 lahko sodeluje vsakdo. **Kandidati se lahko prijavijo od sobote, 4. julija od 12.00 ure do ponedeljka, 10. avgusta do 23:59 na spletni strani www.muvit6x60.com.** Število ekip, ki lahko sodelujejo, je omejeno na največ 18, ni pa omejeno število članov ekipe. Prijave bodo sprejemali do zapolnitve vseh mest oziroma najdlje do 10. avgusta 2015. Prijavnina za sodelovanje na maratonu MUVIT/6x60 je 30€, zbrani znesek prijavnin pa bo namenjen nagradi občinstva.

Ester Fidel

Začetek festivalskega poletnega vrveža je naznanila predstava za otroke S talkali in pesmijo.

Kulturni utrip poletja

Prvega julija se je s predstavo za otroke S talkali in pesmijo okoli sveta začel na Titovem trgu festival Kulturni utrip poletja. V dobrih štirih tednih so se obiskovalci že prepričali o pestrem in kakovostnem programu za vse generacije in okuse, do sredine avgusta, ko bo »štáfeto« prevzel festival Zmaj 'ma mlade, pa bo še veliko priložnosti za uživanje ob gledaliških predstavah ter nastopih glasbenih, pevskih in plesnih skupin.

V programu festivala Kulturni utrip poletja v precejšnji meri sodelujejo domači izvajalci z različnih področij. »V šestih tednih se na odru na Titovem trgu v Postojni odvije vsako leto skoraj 36 dogodkov. Poleg ostalih nastopajočih uvrstimo na program že uveljavljene domače izvajalce, ki dosegajo visoko kakovostno raven. Tudi na ta način želimo

Ljubitelji narodno-zabavne glasbe so razveselili učenci Glasbene šole Vilija Marinška.

spodbujati domače skupine in izvajalce k resnemu delu in s tem ohranjati slovenski jezik, kulturo, identiteto naroda in slovenske običaje. Seveda povabimo k sodelovanju tudi goste iz drugih občin in skupine iz tujine, ki gojijo svojo kulturo. Koncept festivala zaokrožujejo večeri narodnozabavne glasbe, zborovske glasbe, pop glasbe, dixiland, rock

Za kulturno raznolikost je poskrbel domača folklorna skupina SPD Nikola Tesla, ki je v goste povabila tudi folklorno skupino iz Kočevja ter goslarja iz Črne gore

V toplém julijskem večeru so sredi Postojne zadonele tudi dalmatinske pesmi v izvedbi Vokalne skupine Goldinar in Vipavskih tamburašev.

glasbe ... Vsako leto pripravimo privlačen program tudi za otroke. Vse predstave so poučne, prepletene z raznimi delavnicami in animacijami otrok,« je koncept festivala predstavil **Miran Žitko**, višji svetovalec za družbene dejavnosti na Občini Postojna, ki je tudi idejni oče festivala.

Po njegovi zaslugi ima Kulturni utrip poletja pod svojim okriljem še dva odlična festivala. K sodelovanju je namreč pritegnil društvo Kitarza, katerega člana sta Nataša in Anton Črnugelj. In tako je plod sodelovanja že četrti Mednarodni festival klasične kitare, ki je ponudil

Slovenske ljudske plesne in stare običaje je predstavila Folklorna skupina Rak z Rakeka.

sedem koncertov odličnih domačih in tujih kitaristov. Plod petletnega sodelovanja s Kulturnim društvom Harlekin pa je **Mednarodni festival amaterske kulture**, ki tudi letos poleg slovenskih skupin privablja še gledališnike s Hrvaške, iz Bosne in Hercegovine in iz Srbije.

Že v času letošnjega festivala pa Žitko s svojimi sodelavci razmišlja tudi o naslednjem festivalu: »V bodoče bomo spet povabili k sodelovanju vse krajevne skupnosti v občini Postojna, saj smo opazili, da je kulturno življenje v naših vaseh zelo bogato, dobro organizirano in zakaj ga ne bi delili tudi z obiskovalci prireditev poletnega festivala?! Razmišljamo tudi o filmskih večerih s kakovostnimi slovenskimi filmi, ki bi jih popestrili z obiski naših znanih igralcev.« Želja in načrtov je še veliko, a vedno je za njihovo udejanjanje potrebno zagotoviti tudi proračunska sredstva.

Postojna postaja festivalsko mesto. Zagotovo se bo med številnimi poletnimi prireditvami našla tudi katera po vašem okusu. Program objavljamo na 17. strani Postojnskega prepaha. Lepo vabljeni!

Besedilo: Ester Fidel; fotografije: Miran Žitko

POPRAVEK

V junijski številki Postojnskega prepaha smo v članku S poezijo med ljudi napačno zapisali priimek nastopajoče pesnice iz Oreha. Nastopila je **Ana Horvat** in ne Lotrič, kot smo napačno zapisali. Za neljubo napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

Kustosinja Alenka Čuk je slikovito predstavila razstavo o našem grajskem arhitekturnem biseru.

Muzejska noč s pogledom na Predjamski grad

Muzejska noč že trinajst let po vsej Sloveniji odpira vrata širokemu krogu ljudi, ki 20. junija lahko brezplačno obišejo muzeje vse do polnoči. Muzeji so ob stalnih in aktualnih razstavah pripravili pester program za obiskovalce vseh starosti. Program Notranjskega muzeja Postojna pa je bil še posebno bogat.

Mnogi domačini in obiskovalci iz drugih krajev so si namreč prvič ogledali stalno razstavo **KRAS, Muzej krasa**, ki so jo odprli konec letošnjega februarja, otroci pa so uživali v delavnicah. Ta dan je Notranjski muzej

V Medvodah bronasti

Med 20. in 28. junijem je v Športni dvorani Medvode potekalo državno prvenstvo v plesih Državc 2015, kjer so »barve« Postojne tudi letos uspešno zastopali plesalci plesnega kluba Urška Postojna.

Nastopili so v sekciji modernih tekmovalnih plesov, v disciplinah Hip hop (HH) in Street. V HH so v mladinski in pionirski kategoriji nastopile Nina Pavčič, Vanesa Markovič ter mala članska skupina in mala pionirska skupina. V disciplini Street sta se med mladinskimi pari predstavili Rea Mandič in Iza Vidmar, med člani solo vseh tekmovalnih ekip Uroš Sihur ter velika mladinska formacija in članska street formacija. Najbolj pa so se plesalci izkazali v najbolj številčni in najatraktivnejši disciplini prvenstva, v produkciji. V njej so s točko Snemamo film nastopile združene vse starostne kategorije plesalcev. V močni konkurenci se jim je tudi letos uspelo uvrstiti na stopničke. »Naša ekipa je nastopila s 45 plesalci, v zmagovalni ekipi pa je zaplesalo kar 108 plesalcev. Zasedli so odlično tretje mesto ter si tako z bronasto medaljo priborili tudi »vozovnico« za letošnje evropsko in svetovno prvenstvo, ki bo v italijanskem Riminiju,« je navdušen nad uspehom povedal **Marjan Nagode**, ki je v Postojno pripeljal »Urško« pred petindvajsetimi leti. »Državc 2015« je letos drugič po vrsti potekal istočasno v kombinaciji desetih plesov za vse tri sekcije Plesne zveze Slovenije - moderni tekmovalni plesi, rokenrol in standardni ter latinsko ameriški plesi. V devetih dneh

povabil tudi na odprtje razstave **Podobe Predjamskega gradu**, ki jo je pripravila **kustosinja Alenka Čuk**.

Slikovita podoba Predjamskega gradu ima neminljiv čar, ki se dotakne vsakega obiskovalca in je za upodabljaljoče ustvarjalce tudi navdihujoč motiv. To dokazujejo dela številnih domačih in tujih avtorjev, ki so v preteklosti ovekovečili njegovo veličino. Alenka Čuk je za razstavo izbrala 14 motivov, ki so nastali v letih od začetka 17. do sredine 20. stoletja. Trinajst razstavljenih originalov iz postojnske muzejske zbirke dopolnjujeta še skica Ivana Klobučariča iz okoli leta 1604, ki jo hrani štajerski deželni arhiv v Gradcu in velja za najstarejšo upodobitev gradu, ter redek motiv – notranjost Erazmova luknje s pogledom na Predjamo, iz zbirke grafičnega kabineta Narodnega muzeja Slovenije. Avtorica razstave je na odprtju posebej opozorila na veduti Louisa François Cassasa iz konca 18. stoletja in Ferdinanda Runka iz začetka 19. stoletja, ki ju strokovnjaki razglašajo za najlepši upodobitvi gradu.

Med razstavljenimi deli ne manjka niti Valvasorjeva skica, ki je bila v tehniki bakroreza objavljena v topografiji sodobne Vojvodine kranjske in nekoliko okrnjeno tudi v vsem dobro znani Slavi vojvodine Kranjske.

Razstavo zaključujeta fotografiji domačega mojstra fotografije in tiskarja Maksa Šebra ter češkega fotografa Rudolfa Bruner Dvoržaka, uradnega fotografa prestolonaslednika Franca Ferdinanda ter ena izmed razglednic – takrat najbolj razširjenega medija, ki je na prelomu 19. v 20. stoletje širil svetovni sloves gradu.

Ob razstavi je muzej izdal tudi tanjšo dvojezično brošuro.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Valter Leban

V središču Postojne so se tik pred nastopi na Državcu 2015 vsi postojnski plesalci tradicionalno predstavili na odlično obiskani priveditvi Plesni pozdrav poletju.

se je tako predstavilo več kot 2700 plesalcev. Vsi, ki bi se radi vključili v Plesno šolo in Plesni klub Urška Postojna, se bodo v novo, 26. sezono 2015/16, lahko začeli vpisovati sredi avgusta.

Besedilo: Alenka Čuk, fotografija: arhiv Plesne šole Urška Postojna

Slovenska nogometna ekipa diabetikov

Slovenija bo letos drugič sodelovala na Evropskem prvenstvu v dvoranškem nogometu za diabetike. V ekipi bo tudi Jernej Kalan iz Prestranka, ki se je udeležil junijskih priprav v Šempetru pri Novi Gorici.

»Fantje smo iz cele Slovenije in v nasprotju z lanskim letom je ekipa zelo močna. Direktor Dominik Soban in selektor Simon Rosič sta povabila na trening tudi znane slovenske nogometaše, ki so s svojim obiskom podprli ekipo diabetikov, med njimi nekdanjega reprezentanta Tima Matavža,« je povedal Kalan. Velika spodbuda za ekipo pa je bil tudi obisk 10-letnega diabetika Tobje Vrtočca, vratarja selekcije U10 pri ND Gorica, ki se kljub diabetesu razvija v pravega golmana.

Ester Fidel; fotografija: arhiv Jerneja Kalana.

Ravnateljica SGLŠ Cvetka Kernel je s ponosom podelila priznanji zlatima maturantom Mihi Kržiču in Mihi Kostevcu.

Bravo, maturantke in maturanti!

Dijaki, ki so opravljali splošno in poklicno maturo v spomladanskem roku, si v veliki večini lahko oddahnejo. Na splošni maturi je bilo uspešnih 89,7 odstotkov kandidatov, kar je najvišji delež od začetka izvajanja mature, poklicno maturo pa je uspešno opravilo 89,9 odstotkov dijakov. Nadpovprečnih rezultatov se veselijo na Šolskem centru Postojna, zadovoljni pa so tudi na Srednji gozdarski in lesarski šoli.

Študentom geografije je pri raziskovanju pomagal tudi dr. Andrej Mihevc z IRK Postojna.

Mladi geografi raziskovali na Postojnskem in Pivškem

Študentje geografije se že skoraj dve desetletji vsako poletje zberejo na taboru, na katerem dopolnjujejo praktično znanje. Letošnji tabor je že devetnajsti po vrsti, potekal pa je od 4. do 12. julija v občinah Pivka in Postojna.

»To je območje krasa, ki ga geografi zelo radi proučujemo; ima bogato naravno in kulturno dediščino, biotsko pestrost s številnimi endemiti, pomembno geostrateško lego, pestro zgodovino in družbenogeografske značilnosti,« tokratno izbiro utemeljuje Maja Sirše iz društva mladih geografov Slovenije. Letošnje izpitno obdobje se je zavleklo v julij, zato je bilo udeležencev manj kot običajno, 19. Med njimi so bile tudi štiri domačinke, dve študentki iz Pivke in dve iz Postojne.

Teme tabora s sedežem v Prestranku so bile: vloga ledinskih imen pri proučevanju rabe pokrajine, možnost za razvoj celovite turistične ponudbe, prilagoditev na življenje ob poplavnem območju reke Pivke in problematika Postojne kot regionalnega središča. Izsledke raziskav, pri katerih so študentje sodelovali tako z domačini kot s strokovnjaki z Inštituta za raziskovanje krasa, so javnosti predstavili v soboto, 11. julija, v postojnskem kulturnem domu. Sicer pa jih bo prihodnje leto mogoče brati tudi v zborniku oziroma strokovni monografiji. »Tam boste našli celoten oris regije, od geologije, geomorfologije, podnebja, hidrologije do prebivalstva obeh občin,« je še napovedala Maja Sirše.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Društvo mladih geografov.

Poklicno maturo je na Šolskem centru Postojna opravljalo 60 dijakov iz programov strojni in ekonomski tehnik ter tehnik računalništva. Uspešnih je bilo 90 odstotkov maturantov, vsi ekonomski tehniki so maturo opravili v prvem poskusu. Med njimi sta bili najboljši Katja Kovač in Katja Malc z 21 točkami.

Maturanti splošne mature pa so bili celo za 3 odstotke boljši od slovenskega povprečja. Zrelostne izpite je pisalo 91 dijakov gimnazije v Postojni in Ilirski Bistrici, 89 je bilo uspešnih. Povprečno število točk je bilo 20,2, še nekaj več so jih zbrali zlati maturanti - Tajda Tornič in Mihael Švigelj na postojnski, Eva Možina pa na ilirskobistriški enoti gimnazije. Zlata matura se je za las izmuznila Aji Čelhar, ki je bila s 94 točkami pri slovenskem jeziku najuspešnejša med vsemi slovenskimi gimnazijci.

Z rezultati poklicne mature so zadovoljni tudi na Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna, kjer imajo letos po dolgem času med 60 dijaki zaključnih letnikov spet dva zlata maturanta. To sta Miha Kržič in Miha Kostevc, ki sta zaključila program gozdarski tehnik. Med dijaki ni sicer nikogar, ki bi moral maturo ponavljati v celoti, štirje med njimi pa bodo vseeno morali opraviti še kakšen izpit.

Pohvaliti je treba tudi dijake, ki so opravljali zaključni izpit za bolničarje, mizarje in gozdarje, saj je med njimi kar pet takih, ki so zbrali vse točke in si tako prislužili spričevalo s pohvalo. Devet kandidatov pa bo moralo poskusiti še enkrat. V omenjenih programih SGLŠ sicer zaključuje izobraževanje 43 dijakinj in dijakov.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Vse prej kot dolgočasen program počitnic v Postojni

Športna zveza Postojna že vrsto let skrbi za aktivne, zdrave in vesele počitnice postojnskih osnovnošolcev, starše pa s tem razbremenijo skrbi za varstvo najmlajših. Mladini so tudi tokrat ponudili vrsto različnih dejavnosti, od katerih jih najbolj privlačijo izleti na morje.

Tako so tudi letos hitro »razprodali« deset kopalnih avtobusov, en izlet jim je preprečil dež. »Zanimanje je izjemno, vsak dan smo v Žusterno odpeljali več kot 50 otrok, v dveh tednih, od 29. junija do 9. julija, se jih je zvrstilo kar 130,« zadovoljno ugotavlja tajnik Športne zveze Tomo Tiringer, ki je hvaležen tudi za letošnji dobrodelni prispevek liste Mi znamo.

»Otroci se tako lahko veselijo še dveh kopanj ob koncu avgusta.« Morski izlet je, tako kot vse ostale aktivnosti, brezplačen, starši prispevajo le 4 evre za avtobus.

Otroci med 7. in 15. letom si lahko počitniški čas popestrijo tudi na dopoldanskih športnih uricah v Športnem parku, med katerimi je letos prvič tudi šola tenisa. »Vsak dan se je v parku pod vodstvom vaditeljev zbralo od 40 do 70 otrok,« pravi Tiringer. »Na voljo so imeli kegljanje, nogomet, strelstvo, lokostrelstvo, košarko in šah. Prav za tenis pa je bilo zanimanja največ.«

Brezplačno in aktivno varstvo pod nazivom »Jezik, ustvarjanje, špas« za otroke od 6. do 12. leta bo med 3. in 14. avgustom na voljo tudi v **Mladinskem centru Postojna**, kjer se bodo otroci kratkočasili ob učenju osnov španščine in nemščine, pustolovskem raziskovanju domačega kraja in izdelovanju maket, ustvarjanju igrač in starih igrah, izdelovali bodo ljudska glasbila in gostili gasilce ter okusili srednjeveško vzdušje.

Za zabavne počitnice z vključenim kosilom v **Dijaškem domu SGLŠ Postojna** pa bodo morali starši prispevati 20 evrov na dan. Med 17. in 21. avgustom se bo dom spremenil v piratski, med 24. in 28. avgustom pa v indijski tabor.

Program je namenjen otrokom od 3. do 15. leta. Vsi skupaj pa si bomo lahko v tem času oddahnili v brezplačni ustvarjalni čitalnici pod krošnjami, kjer bodo otrokom in odraslim na voljo brezplačne knjige in časopisi.

Mateja Jordan

Ekipo diabetikov, med katerimi je tudi Jernej Kalan (prvi v prvi vrsti z desne strani) je razveselil obiska znanih nogometašev.

Radarske kontrole so razburile nekatere voznike.

Radarske kontrole razburile voznike

Radarska kontrola na cesti iz Postojne proti Razdrtem je močno razburila voznike, ki so v tednu med 27. in 31. majem na tej lokaciji večkrat prekorali hitrost in si s tem prislužili visoke kazni. Pravi namen akcije po njihovem mnenju ni bilo povečanje prometne varnosti, pač pa polnjenje občinske blagajne. Zato so sprožili podpisovanje peticije, s katero zahtevajo razveljavitev kazenskih nalogov, drugačen način merjenja hitrosti in učinkovitejše ukrepe za prometno varnost prometa. Podpise so skupaj z zahtevami izročili županu Igorju Marentiču. Od njega pričakujejo, da bo kazni razveljavil.

Nekateri okoličani so se v omenjenih dneh ujeli v past tudi večkrat. Opozorila o stacionarnem radarju namreč ni bilo. »Lokacija radarja je več kot priročna, saj ni težko predvideti, da vozniki začnejo pospeševati že kmalu po izvozu iz krožišča, kajti do table, ki označuje konec mesta, je še daleč, cesta je široka, pregledna,« piše v peticiji, pod katero je skoraj 350 podpisov. »Akcija je trajala cel teden, obvestila o prekršku pa smo dobili šele v drugem junijskem tednu,« opominja **Urban Birsa**, ki v tem vidi dokaz, da je šlo res za polnjenje občinskega proračuna, ne pa za resnično skrb za prometno varnost. »Nekatere družine so zaradi večkratnih kazni obremenjene z visokimi zneski, tudi okoli treh tisočakov.«

»Radar v predelu postojnske poslovno-obrtno smo postavili na željo domačinov,« odgovarja **Neva Šibenik, vodja Medobčinskega inšpektorata**. »Hitrost smo merili ob hiši na Tržaški cesti 89, kjer je omejena na 50 kilometrov na uro, in ne ob sami oznaki naselja, kot navajajo v peticiji. «Dokaz, da so bile meritve še kako upravičene, pa so rezultati. Najvišja izmerjena hitrost je kar 146 kilometrov na uro,« še dodaja Šibenikova in napoveduje radar na tej lokaciji tudi v bodoče. S tem se strinja tudi **župan Igor Marentič**. »Na delo redarske službe ne morem in ne smem vplivati.« Povedal je, da denar, ki pride v občinsko blagajno od prometnih kazni, porabijo za izboljšanje prometne varnosti. »Lani so redarji naročali za 370 tisočakov glob, vse kazni pa še niso plačane.« Prizadeti so prepričani, da so v Postojni bolj kritične točke, ki bi zahtevale večjo pozornost redarske službe. Zato na župana in člane občinskega sveta naslavljajo zahtevo po razveljavitvi kazni, ki so bile izdane na omenjeni lokaciji med 27. in 31. majem.

Pričakujejo tudi drugačen način meritev hitrosti oziroma opozarjanje na akcije. Po njihovem mnenju bi bilo tudi smiselno, da bi redar takoj po prekršku izdal vozniku plačilni nalog. »Samo tako bi kazni takoj dosegle namen,« menijo pobudniki in zahtevajo, da občinski svet sprejme dolgoročneje ukrepe, na primer uporabo »ležečih policajev«, otoke za umirjanje prometa in dodatne opozorilne znake. Meritve pa naj se intenzivno in redno izvajajo na resnično kritičnih odsekih, v centru mesta in okolici šol. »Le tako nas bodo prepričali, da imajo tovrstne akcije svoj pravi namen.«

Na Občini še razmišljajo, katerim točkam iz peticije bodo ugodili in na kakšen način. Na inšpektoratu pa so razložili, da opravljajo meritve v različnih časovnih intervalih na različnih mestih. Opažajo, da v bližini šol in vrtcev, na primer na Cesti na Kremenco, vozniki spoštujejo omejitve hitrosti, tako zaradi hitrostnih ovir kot kratkih razdalj med krožišči. Tudi Tržaška cesta po njihovem mnenju ni problematična. Strinjajo pa se s potrebo po kontroli. »Hitrost merimo na vseh vstopih v mesto, na Ljubljanski, Tržaški in Reški cesti. Radar je povsod postavljen najmanj 100 metrov pred znakom za naselje,« zagotavlja vodja inšpektorata. S podobno reakcijo voznikov, ki so vozili prehitro po Reški cesti, so se srečali že pred leti. »Tam smo uspeli hitrosti umiriti, saj do prekrškov praktično ne prihaja več, oziroma je teh zelo malo.«

Sporni radar pri vrtnarji pa so postavili tudi zaradi motoristov, ki predvsem poleti predstavljajo poseben problem. »Ti v Postojno dobesedno pridivjajo in hitrosti ne zmanjšajo niti skozi mesto,« ugotavlja Šibenikova in voznikom motorjev napoveduje še strožje kontrole.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv Inšpektorata

Pozdrav soncu.

Soulfest, festival sorodnih duš

Soulfest, festival prijateljstva in pozitivne energije, je tudi letos med 18. in 21. junijem prinesel množico različnih dogodkov in delavnic, ki so se tokrat odvijali v Slavini. Zaključil se je z ritualom za blagoslov Zemlje in vseh njenih prebivalcev v Planinski jami, gostiteljica dr. Nina Vanita Hočevar pa se je tokrat še posebej razveselila sodelovanja z raziskovalko ljudskega izročila Ljubo Jenče in obiska domorodk iz kanadskega plemena Mikmaq z Donno Augustine na čelu.

Nina, sicer doktorica ekonomskih znanosti, je znanje pridobivala tudi na nizozemskem Mednarodnem inštitutu za zdravljenje in strokovno izobraževanje Osho Humaniversity, zdaj pa ga poskuša prenesti na domača tla in nas tudi na ta način povezati med sabo.

»Bolj se moramo zavedati tradicije in prednikov, spoštovati svoje korenine in jezik, predvsem pa Zemljo in naravo. Le tako bomo lahko postavili zdravo osnovo za prihodnost naših otrok,« meni Nina in to sporočilo širi tudi preko Soulfesta, ki ga je letos pripravila drugo leto zapored. Festival se je začel s taborniškimi ognjem in sončno gong kopoljo, nadaljeval pa z delavnicami različnih vsebin, od moči namena, plesa in ponovnega rojstva do AUM meditacije, oblikovanja glin in povezovanja z materjo Zemljo. Obiskovalke iz matriarhalnega plemena Mikmaq so še posebej opozorile na pomen povezovalnega ženskega principa ter spoštovanje tradicije in prednikov.

Festival se je zaključil v Planinski jami z velikim ritualom za blagoslov vseh naših odnosov, za čisto vodo, zemljo in mir povsod, in sicer 21. junija, prav na dan mednarodnega praznovanja miru in molitve, kot poklon svetim krajem na Zemlji. Kraj je bil izbran s posebnim namenom, pravi Nina. »Tu je največje sotočje dveh podzemnih rek v Evropi in izjemno pomembno energetsko stičišče.«

Med 60 udeleženci je bilo nekaj domačinov, ostali so prišli iz drugih slovenskih krajev, pa tudi iz Srbije in sosednje Hrvaške. »Del duha Soulfesta lahko ujamete na festivalu Zmaj ma mlade, na katerem bomo vsako jutro izvajali meditacijo za zaščito narave in s tem ustvarjali val pozitivne energije za vse nas,« še vabi Nina Vanita Hočevar.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv Soulfesta.

Prestranški šolarji čakajo na postaji v Čapljini na vlak, ki jih bo odpeljal v Dubrovnik.

Gremo na izlet ...

Šolski izleti, ekskurzije, športni dnevi ... prav gotovo sodijo med najbolj priljubljene različne dejavnosti, umeščene na »urnik« tako današnjih kot nekdanjih osnovnošolcev. Čeprav smo že krepko zakoračili v čas »velikih počitnic«, se bomo v tokratni rubriki **Nekoč - danes ob pomoči dveh fotografij skupaj s šolarji »podali« na izlet nekoč in danes.**

Že leta 1936 je Josip Lapajne, »markantna osebnost v vrstah učiteljskega stanu« iz Cerkelj, zapisal, da ni »večjega veselja za otroka, kakor so šolski izleti«, a tudi ne večjih skrbi za učitelja, ki izlete pripravlja in vodi. Pomislekom stanovskega tovariša izpred skorajda sto let bi danes verjetno pritrtili malone vsi šolniki. Še toliko bolj, saj so se razmere, navade, vzgoja, finančne zmožnosti in s tem povezane izbrane destinacije ter »pravila« v odnosu učitelj – učenec bistveno spremenile. Tako nekoč kot danes so priprave in misli na to, kako bo izlet potekal, za učitelja stresne, slovo od učencev ob »srečni« vrnitvi domov pa pravo olajšanje. Že včasih so bili starši tisti, ki so dovolili otroku na izlet, šola pa je poskrbela, da so se ga lahko udeležili tudi revnejši otroci. Tudi za tisto, kar otroci spravijo v »punkeljček«, so poskrbele in še vedno običajno poskrbijo mame. Nekoč je bil to kos kruha, hruška ali jabolko; kasneje so nekateri vzeli s seboj jajca in praženec, le redki pa morda klobaso ali celo denar. Velikokrat so si otroci malico tudi zamenjali in si jo še vedno.

Sprva so se šolarji (ta navada ni »stara« toliko kot šola, saj izletov, tudi skromnih, denimo pred dvesto leti niso poznali) odpravili peš v bližnjo okolico šole; potem so si počasi širili obzorja, se namenili do bolj znanega kraja v sosesčini, še vedno peš, lahko tudi z lojtrnim vozom. Ko so na izlet lahko odšli z vlakom, je to pomenilo, da se bodo podali nekam dlje. To je bilo posebno doživetje, saj se je prenekateri otrok

Skupina postojnskih osnovnošolcev pozira fotografu pred vhomom v Planinski dom pri Krnskih jezerih, 2007.

takrat peljal z vlakom prvič. Po drugi svetovni vojni so otroke odpeljali na šolski izlet tudi s kamionom, glavno prevozno sredstvo pa je kmalu postal avtobus.

Morda najdemo eno najstarejših vestic o šolskem izletu z našega področja v šolski kroniki Ljudske šole Postojna; pa še ta izlet se je zgodil na prav poseben dan. Takratni šolski vodja L. Fettich - Frankheim je namreč zapisal, da so se otroci 17. septembra 1900 po slovesnosti, na kateri so svojemu namenu predali novo šolsko poslopje (današnja »Vilharjeva« šola), ob spremljavi trške godbe in »mnogo odličnega občinstva« udeležili skupnega peš izleta na Ravbarkomando. Učenci so igrali različne »otročje igre« in se pod budnim očesom učiteljev zabavali po svoje. Leta 1910 poroča kronist, da so poleg sedmih poučnih sprehodov (na polje, na Sovič, v Staro vas in v gozd – z namenom, da se »pospešuje nazorni in domoznanski pouk«), ki so jih posamezni razredniki priredili za svoje učence, učenke V. dekliskega razreda, 2. junija »napravile izlet v romantični Škocjan pri Rakeku«, učenci V. deškega razreda pa so se dva dni pozneje podali na »plešasti Nanos.«

Starejšo izmed obeh objavljenih fotografij najdemo v Šolski kroniki Osnovne šole Prestranek. Leta 1970 se je prestranška šola odrezala odlično; učenci so bili najboljši na natečaju, ki ga je na temo železnice ob 50. obletnici delavskih nemirov na Zaloški cesti v Ljubljani razpisalo Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana. Dobili so sto brezplačnih vozovnic za katero koli smer po Jugoslaviji (polovico so jih izkoristili v naslednjem šolskem letu) in kar konkreten znesek v takratnih dinarjih za individualne nagrade. 17. junija se je 52 učencev v spremstvu štirih učiteljic z vlakom odpravilo na šestdnevno pot po Jugoslaviji. Obiskali so Plitviška jezera, Sarajevo in se dva dni kopali v Dubrovniku.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografiji: arhiv Osnovne šole Prestranek in zasebna zbirka.

Dvorec, upodobljen na razglednici, odposlani avgusta 1898

Vrtovi dvorca Haasberg

»Žalosten je pogled nate, prelepi gospodar, ob robu Planinskega polja. Mogoče, ki je kraljeval Planini, danes sameva«, je že pred dobrimi dvajsetimi leti o nekdanjem najlepših slovenskih baročnih dvorcv zapisala zgodovinarica in germanistka, tako rekoč sosedja dvorca Tanja Žigon. Danes je kvečjemu še slabše. A skromni ostanke dvorca se – kljub požigu, ki je povzročil začetek njegovega propada, in mnogih brezvestnejšev, ki so v desetletjih iz dvorca in neposredne okolice odnesli vse, kar se jim je zdelo vrednega – danes še vedno ponosno dvigajo proti nebu, skušajo klibovati zobu časa in vsaj deloma pričajo o nekdanji slavi. Toda pustimo dvorec, nekaj več besed bomo tokrat namenili nekdanjim vrtovom in parku dvorca.

V začetku 18. stoletja je dvorec in gosposčino Haasberg kupil Gašper Cobenzl. Začel je obnovo in prezidavo gradu, približno takrat pa so preoblikovali tudi okolico dvorca. Dvorec naj bi, tako govorijo viri, z dveh strani obdajale oblikovane zelene površine, pred njim sta bila reprezentativni vrt s parterjem in slovesno stopnišče z rampami, ki so jih krasile skulpture. Za dvorcem se je dvigala urejena gozdna površina s pravcatim živalskim vrtom. Podrobnih podatkov o podobi vrta v 18. stoletju ni, vemo pa, da je imel vrt pred dvorcem v drugi polovici 19. stoletja funkcijo kuhinjskega vrta, ponekod je stal steklenjak (morda le pokrite grede), mogočen in reprezentativnejši izgled pa je ustvaril niz teras.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: zbirka Notranjskega muzeja Postojna.

Igralci Bowling kluba Epicenter so uspešno zaključili letošnjo sezono.

BOWLING:

Odlična sezona za Epicenter

Igralci postojnskega Bowling kluba Epicenter so uspešno zaključili letošnjo sezono, v kateri so dosegli številne odlične rezultate in potrdili, da so eden najboljših bowling klubov v Sloveniji. Največji uspeh je dosegel Anže Grabrijan, ki je osvojil naslov sredozemskega prvaka.

Trije člani postojnskega kluba so uspešno zastopali barve slovenske reprezentance na Sredozemskem prvenstvu, ki je potekalo na Kreti. Anže Grabrijan je poleg naslova sredozemskega prvaka osvojil še pet kolajn, Joško Hlede pa se je med dobitnike odličij uvrstil dvakrat. Za mladinsko reprezentanco je nastopil Žiga Zalar in zabeležil dobre rezultate.

Grabrijan in Hlede sta uspešno nastopila tudi na evropskem prvenstvu na Danskem. Sodelovala sta v petčlanski ekipi Slovenije, ki je med 35 državami osvojila peto mesto in dosegla največji reprezentančni uspeh doslej.

Člani Epicentra so se izkazali tudi na državnih prvenstvih, saj so v letošnji sezoni osvojili kar 11 naslov državnih prvakov. Po dvakrat so bili najboljši v slovenski ekipi Slovenije, ki je letos že zastopala tudi barve slovenske reprezentance. Z naslovom državnega prvaka se lahko pohvalijo tudi Denis Čenanović, Edvard Progar ml., Zvone Tiselj, Ksenija Grmek, Ljuba Ceglar in Jožica Može. Ob tem so Postojnčani na državnih prvenstvih zabeležili še 21 uvrstitev na drugo in 13 uvrstitev na tretje mesto. V slovenski bowling ligi so v moški konkurenci osvojili drugo, v ženski pa tretje mesto.

Aleš Cantarutti; fotografija: Edvard Progar

KEGLJANJE:

Uspešna sezona

KK Proteus je eden najboljših športnih kolektivov v Postojni in je tudi v minuli sezoni dosegel vrsto odmevnih rezultatov od dečkov do veteranov.

Ženska ekipa je v državnem prvenstvu osvojila peto mesto, moški so bili deveti. Anja Ulaga je nastopila za reprezentanco Slovenije in na SP v ekipnem delu osvojila bronasto odličje, Žiga Požar pa je bil v mlajši kategoriji v mešanih pari drugi. Mladinka leta 2014 je bila Sara Gorjanc, mladinke selekcije U-23 so bile na DP prve, mladinci tretji ttn. Na nedavni skupščini kluba so izpeljali dopolnilne volitve, saj se je od dolgoletne predsedniške funkcije

poslovil Albin Stegel, ki deluje v kegljanju od leta 1983 dalje. Njegov naslednik bo v naslednjih štirih letih Dejan Klinc, Mariborčan, ki živi sedaj v Postojni. Ob koncu so svečano podelili še pet plaket, ki so jih prejeli tako tekmovalci kot dva dolgoletna kegljaška entuziasta »z več kot sedmimi križi na plečih«: dolgoletni predsednik Albin Stegel in Bojan Turk, nazadnje igralec in trener moške ekipe (v klubu je bil kar 15 let), ena najboljših igralk vseh časov Noemi Živkovič, ki se sedaj v pričakovanju naraščaja seli v Litijo, Anja Ulaga, članska reprezentantka Slovenije, in Žiga Požar, tudi reprezentant in najbolj perspektivni mladi klubski kegljač. Tudi v kegljanju poteka redni prestopni rok, na katerem se v KK Proteus obeta kar veliko sprememb. Za zdaj je znano, da bo novi trener članske ekipe Ljubljčan Robert Blaha, zelo poznan dolgoletni prvoliška igralec in kegljaški delavec.

Brane Fatur

ATLETIKA:

Drzni načrti Kaje Debevec

Postojna oziroma tukajšnji atletski klub je dal v minulih desetletjih slovenski atletiki kar nekaj vrhunskih atletov in atletinj. Omenimo naj le nekatere najbolj znane: Emil Kranjc, Miran Bizjak, Borut Bilač, Dejan Milošević, Primož Moljk in Nina Kovačič. Trenutno je najboljša in najbolj perspektivna 19-letna postojnska atletinja Kaja Debevec.

Mlada postojnska atletinja stopa z velikimi koraki po poti najboljših postojnske atletinje vseh časov, tekačice na kratke proge Nine Kovačič (ki je še vedno aktivna). Kaja je članica AK MASS Ljubljana, v katerem jo trenira nekdanji odlični atlet Matija Šestak. Po končani osnovni šoli Antona Globočnika v Postojni je letos končala Športno gimnazijo v Šiški v Ljubljani, šolanje pa bo nadaljevala s študijem farmacije.

Če izpustimo zimski del sezone, kako poteka poletni del, ki je v polnem teku?

Za najpomembnejši, poletni del sezone smo se z reprezentanco in klubom, v katerem sem že štiri leta, pripravljali tudi na Portugalskem in v Južni Afriki. Treniram v Ljubljani na atletskem stadionu v Šiški, tudi šestkrat na teden, in se sedaj, ko ni več šole, vozim na treninge iz Postojne. Do sedaj sem imela kakih 10 tekem in dosegla nekaj spodbudnih rezultatov, žal pa ne tudi zelo visoko postavljene norme za nastop na juljskem mladinskem EP, ki znaša 12 sekund na 100 metrov. Zmagala sem na mladinskem DP v Mariboru 12,16, tretja sem bila na mednarodnem mitingu v Velenju 12,20, mitingu v Mariboru 12,25 in na članskem

ekipnem prvenstvu v Celju 11,93 sekund, vendar na žalost s premočnim vetrom v hrbet; moj najboljši rezultat je 12,06, dosežen v Slovenski Bistrici.

Kaj te čaka v nadaljevanju sezone?

Pred dnevi sem na memorialnem mitingu v Ljubljani še zadnjič poskušala izpolniti zahtevano mladinsko normo, a mi ni uspelo (12,28). Konec julija me v Novi Gorici čaka nastop na članskem državnem prvenstvu tako v sprintu kot v štafeti 4 x 100 m, septembra bo člansko ekipno prvenstvo, seveda pa bom nastopila tudi na kakšnem mednarodnem mitingu v nam bližnjih državah. V prihodnje želim dosegati čase pod 12 sekund in se ustaliti v članski državni reprezentanci v sprinterskih disciplinah.

Brane Fatur; foto: arhiv K. Debevec

LOKOSTRELSTVO:

Postojnčani tretji v tarčnem pokalu

V začetku julija je v Ljutomeru potekala še zadnja tekma v disciplini FITA 70 metrov, ki je štela za slovenski tarčni pokal. Postojnski lokostrelci so ponovno posegli po najvišjih mestih.

Na zadnji tekmi so se v rednem delu tekmovanja med najboljše tri v svojih kategorijah uvrstili: Rok Bizjak, Matej Godeša (dvoboj - 2. mesto), Miha Godeša (dvoboj - 2. mesto), Klemen Godeša (dvoboj - 1. mesto), Aljaž Kaluža (dvoboj - 1. mesto), Stane Natlačen in Čarna Brzakovič. Člani Lokostrelskega kluba Mins so v skupnem seštevku letošnje izvedbe slovenskega tarčnega pokala v ekipnem seštevku med 26 klubov osvojili odlično tretje mesto. Med posamezniki so se v končnem seštevku pokala še posebej izkazali Matej, Miha in Klemen Godeša, ki so v svojih kategorijah osvojili prvo mesto, Nala Jurca in Aljaž Kaluža sta bila druga, Stane Natlačen, Čarna Brzakovič in Nik Bizjak pa so zasedli končno tretje mesto.

V hrvaškem Dugem selu je potekala četrta tekma za srednjeevropski pokal (CEC), na kateri sta se pomerila tudi brata Bizjak. Nik je v konkurenci kadetov z ukrvljenim lokom v rednem delu tekmovanja osvojil šesto mesto, v izločitvenih dvobojih pa je moral priznati premoč nasprotniku v četrtfinalu. Med mladinci je bil Rok Bizjak z letošnjim najboljšim rezultatom (658 krogi) v rednem delu najboljši, v izločitvenih dvobojih pa je izgubil v polfinalu. Premoč je moral priznati tekmeču tudi v dvoboju za tretje mesto, in je tekmovanje končal kot četrti.

Aleš Cantarutti

Zaključna slovesnost na Titovem trgu.

KOŠARKA:

Postojna je gostila tri odmevne košarkarske tabor

Med 30. junijem in 11. julijem so se v Postojni zvrstili kar trije košarkarski tabori.

Najprej so od 30. junija do 4. julija postojnske dvorane in zunanja igrišča zasedli fantje. Nastanjeni so bili v dijaškem domu SGLŠ; udeleženi je bilo kar 152 iz celotne Slovenije. Poleg mladih košarkarjev so svoje znanje dokazovali tudi trenerji in sodniki. Fantovski košarkarski tabor je obiskal Radoslav Nesterovič, naš nekdanji odlični košarkar in reprezentant, sedaj pa generalni sekretar Košarkarske zveze Slovenije. Po napornem tednu se je tabor zaključil v soboto, 4. julija, s finalnimi tekmami, različnimi tekmovanji in s podelitvijo priznanj. Naj omenimo, da je zmagovalec v prostih metih postal Postojnčan Jan Podboj.

Že naslednji dan so v Postojno prispela dekleta. Hkrati sta potekala slovenski tabor za košarkarice in trenerje ter mednarodni FIBA tabor, na katerem so bile poleg igralk in trenerjev prisotne tudi sodnice. Na mednarodnem taboru so sodelovale delegacije kar iz 32 držav iz celotne Evrope, na obeh taborih pa je sodelovalo več kot 170 košarkaric, trenerjev in sodnic. Ob zelo intenzivnem urniku je bil dobrodošel dan, ki je bil namenjen zgolj druženju, zabavi in sprostitvi: najprej fotografiranje pred Postojnsko jamo, nato pa izlet v Portorož. Mlade košarkarice je obiskala španska igralka Alba Torrens, dvakratna dobitnica nagrade za najkoristnejšo košarkarico v Evropi; prav tako si je vzela čas za obisk slovenska reprezentantka in ambasadorka za žensko evropsko prvenstvo do 18 let, ki bo v letos v Celju, Maja Erkič, kot navdih za nepopustljivost pa so dekleta lahko spoznala Natašo Kovačević, igralko iz Srbije, ki je pred dverma letoma izgubila nogo, a je še vedno ostala v košarki kot ambasadorka za mlade. Zaključna slovesnost je potekala na Titovem trgu, kjer so podelili priznanja vsem udeležencem in organizatorjem.

Med podeljevalci sta bila Andrej Berginc, podžupan občine Postojna in Marjan Nagode, predsednik Športne zveze Postojna. Eden izmed organizatorjev Tomo Tiringar, tajnik Športne zveze Postojna, pa je povedal: »Z izvedbo vseh taborov smo zelo zadovoljni. Med vsemi udeleženci smo dobili pozitivne odzive, kar je dokaz, da sta bili organizacija in izvedba dobri. To je bil že 19. slovenski tabor v Postojni in deveti mednarodni FIBA tabor. Na to smo lahko ponosni. Postojno je v 14 dneh obiskalo okrog 400 košarkaric, trenerjev, sodnikov, ambasadorjev in organizatorjev. Upam, da se bodo vsi ti radi vračali k nam.«

Posebna zahvala za uspešno izvedbo gre Občini Postojna, Košarkarski zvezi Slovenije in Športni zvezi Postojna!

Postojnčani uspešni v različnih slovenskih selekcijah

Lana Šantelj se je po slovenskem taboru za dekleta uvrstila med 15 najboljših igralk v svoji generaciji in bo med 13. in 17. avgustom zaigrala za slovensko selekcijo do 14 let na mednarodnem turnirju v Slovenj Gradcu.

Aleksej Nikolić in Leon Šantelj sta se uvrstila v reprezentanco do 20 let in igrata v juliju na evropskem prvenstvu divizije A v italijanskem Lignano.

Starejši Aleksejev brat Mitja Nikolić je s slovensko člansko B reprezentanco odpotoval na turnir na Kitajsko. Skupaj z njim je odšel na Kitajsko Milan Španič, ki ga je izbralo združenje košarkarskih sodnikov Slovenije.

Brata Nikolić pa sta uvrščena tudi na širši seznam slovenske članske reprezentance za evropsko prvenstvo v Zagrebu.

Besedilo: Boštjan Blaško; fotografija: Matej Škrjč.

BALINANJE:

Postojnčani drugi

Na balinišču Balinarskega kluba Postojna, zaradi dežja deloma tudi v Zeleni balinarski dvorani, je konec junija potekal 2. pokal Postojnske jame za mladince selekcij U-18.

Na turnirju je nastopilo osem ekip mladih balinarjev (v eni ekipi je igralo tudi deklet), med njimi štiri slovenske, dve hrvaški – Rijeka in Crikvenica ter dve srbski – Sombor in Ruma. Največ znanja so tokrat prikazali Rečani, saj so bili najboljši v vseh treh balinarskih disciplinah, ki so bile tokrat na programu - v dvojicah, natančnem zbijanju in štafeti. Dvakrat so bili drugi Postojnčani (natančno zbijanje, dvojica) v postavi Matija Povh, Jan Zakrajšek in Nik Švara, enkrat pa Sežanci (štafeta). Za najboljšega igralca uspelega mednarodnega turnirja so razglasili hrvaškega reprezentanta Matea Načinovića iz zmagovalne ekipe.

Brane Fatur

Odlična nastopa mladih balinarjev

Mladi postojnski balinarji nadaljujejo z uspehi. Mladinka Matija Povh in Nik Švara sta konec junija zelo uspešno zastopala barve slovenske reprezen-

tance na mednarodnem mladinskem (U-18) turnirju v Franciji.

Nastopajoči so se pomerili v petih disciplinah, slovenska reprezentanca pa je osvojila odlično drugo mesto. Naši balinarji so bili boljši od ekip Francija A, Francija B in selekcija Rhone Alpes, v finalnem srečanju pa je slovenskim igralcem zmanjkalo moči, zato so morali priznati premoč zelo dobri ekipi Hrvaške. Med najzaslužnejšimi za sijajen uspeh slovenske reprezentance sta bila prav postojnska balinarja.

V začetku julija je v Goriških Brdih potekalo državno prvenstvo v igri dvojic za dečke oziroma deklice (U-14). Nastopilo je 12 postav, mladi balinarji pa so kljub visokim temperataram prikazali dobre igre. Za prvo ekipo BK Postojnska jama so nastopili Gašper Povh, Črt Gombač in Mia Švara. Nastopili so odlično in brez izgubljenega srečanja s petimi zmagami zaslužen osvojili naslov državnih prvakov. Za drugo postojnsko ekipo sta nastopila enajstletni Jani Jarič in še ne osemletni Jan Švara. To je bil njun prvi nastop na velikem tekmovanju. S pogumno igro sta dokazala, da sta izjemna talenta in da se bo trdo delo na treningih kmalu obrestovalo.

Aleš Cantarutti

STRELSTVO:

Postojnski strelci vodijo v regijski ligi

Drugo julijsko nedeljo so člani Strelskega društva IX. korpus iz Pirana na športnem strelišču v Postojni izvedli drugi krog regijske lige v streljanju z malokalibrskim orožjem. Tekmovanja se je udeležilo 59 strelcev iz 7 društev. Odlično so s puško in pištolo nastopili tudi strelci SD Postojna.

Med posamezniki je bil z malokalibrsko puško Miha Japelj s 171 krogi drugi, mesto za njim se je uvrstil Vlado Bezek (s 170 krogi), na četrto in peto mesto pa sta se uvrstila Jernej Baranja in David Bajc. V ekipnem seštevku je med ekipami zmagala Postojna, pred Izolo in Piranom.

V tekmovanju posameznikov z malokalibrsko pištolo je zmagal Miha Japelj (SD Postojna - 190 krogov), pred Malinovičem iz Pirana in Postojnčanom Jadranom Zadnikom. David Bajc je bil četrti. Tudi v preizkušnji s pištolo je bila med ekipami najboljša Postojna, pred Piranom in Izolo.

Po dveh krogih med posamezniki tako s puško kot s pištolo vodi Miha Japelj (SD Postojna), med ekipami pa je trenutno v vodstvu Postojna.

Aleš Cantarutti

Živa Muhič nastopila na Univerzijadi

Med 3. in 14. julijem je potekala v Gwangju (v Južni Koreji) 28. letna Univerzijada za študentske športnike in športnice. Nastopilo je skorajda 14 tisoč udeležencev iz 170 držav, ki so se merili v 21 športnih panogah. V majhni slovenski zasedbi je bila tudi strelka Živa Muhič (SD Postojna), ki je v posamični konkurenci zračno puško zasedla 19. mesto. Slovenske strelce in strelke je v Južni Koreji spremljala Postojnčanka Andreja Vlah, sicer trenerka in selektorica reprezentance.

Brane Fatur

POGREBNE STORITVE

Pogrebne storitve

V težkih trenutkih žalovanja, ob izgubi bližnjega, Vam nudimo pomoč ter postorimo vse, da se lahko dostojno in v miru poslovite od svojih najdražjih.

Cvetličarstvo

Ob izgubi bližnjega Vam nudimo bogato izbiro žalnih vencev, ikeban, šopkov in drugih žalnih aranžmajev.

Ob naročilu pogrebnih storitev Vam na vse žalne aranžmaje nudimo 25 % popusta, ter možnost obročnega plačila pogrebnih stroškov. Ponudba velja v letu 2015.

Dežurna telefonska številka (24 h): 041 377 294
Komus d.o.o. Postojna - uprava: 05 726 55 47
E-pošta: komus@komus-po.si

LASTNIKI GOZDOV

Nudimo vam:

- Odkup lesa na panju ali kamionski cesti
- Klasično in strojno sečnjo
- Žičničarsko spravilo
- Izdelavo vlak
- Sanacijo gozdov

info:

030 329 527

+43 676 836 37 335

www.taksus.si

www.klade-group.com

Postojnska čistilna naprava v poskusnem obratovanju

Pričakovan zaključek projekta novembra letos

Projekta Čista Ljubljana – Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Ljubljane – 1. sklop, ki se izvaja tudi na območju občine Postojna, se počasi zaključuje. Namen projekta je odpraviti vrsto let trajajočo problematiko odvajanja in čiščenja odpadnih fekalnih voda na tem območju.

Izvajalec del na postojnski čistilni napravi je junija 2015 uradno pričel s poskusnim obratovanjem čistilne naprave. Najprej so se opravili suhi in mokri preizkusi opreme nato pa se je odpadna voda iz obstoječih bazenov prečrpala v novozgrajene bazene. Tako je nova čistilna naprava dejansko pričela z obratovanjem 6. 7. 2015. Izvajalec pričakuje, da se bo s prečrpavanjem aktivnega blata iz obstoječe čistilne naprave, biologija vzpostavila zelo hitro. Prve uradne meritve bo izvajalec opravil po treh mesecih poskusnega obratovanja čistilne naprave. Takrat se bodo opravile tri celodnevne meritve v razmaku 14 dni. Poleg vmesnih meritev bo izvajalec opravil tudi končne meritve, ki so predvidene oktobra letos, ko bo čistilna naprava lahko pridobila uporabno dovoljenje.

Prve ocene obratovanja kažejo na veliko boljše kakovost iztočne vode, kot do sedaj. Izvajalec bo v vmesnem času opravil šolanje osebja, parametriziralo se bo merilno opremo, izvajalec se bodo interne meritve na dotoku in iztoku, odpravljalo se bo ugotovljene pomanjkljivosti pri gradnji, dokončuje pa se tudi zunanja ureditev naprave, sanacija dostopnega mostu in odvoz odvečne zemljine od izkopa. Izvesti pa je potrebno še rušitev obstoječega dotočnega polžnega črpalnišča. Nova centralna čistilna naprava Postojna z zmogljivostjo 21.000 populacijskih enot tako že zagotavlja čistejšo vodo v vodotokih Stržen in Pivka. Nova

naprava bo Občini Postojna končno omogočila aktivnejše pristopiti k urejanju odvajanja in čiščenja odpadnih vod, predvsem gradnjo kanalizacijskega omrežja tudi v bližnjih vaseh, ki so predvidene za priklop na to napravo. Pogodbena vrednost sklopa, ki je vezan na Občino Postojna, znaša 3.525.405,71 evrov in ga delno financira Kohezijski sklad Evropske unije, okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Varstvo okolja – področje voda«, prednostne usmeritve »Odvajanje in čiščenje komunalnih voda« (2.676.805 evrov), delno Republika Slovenija (472.377 evrov), delno pa strošek pokriva proračun Občine Postojna (376.223,70 evrov).

DRAGI OBYČANI

A vas zanimajo vaše korenine?
in korenine vašega kraja?
... na enem mestu

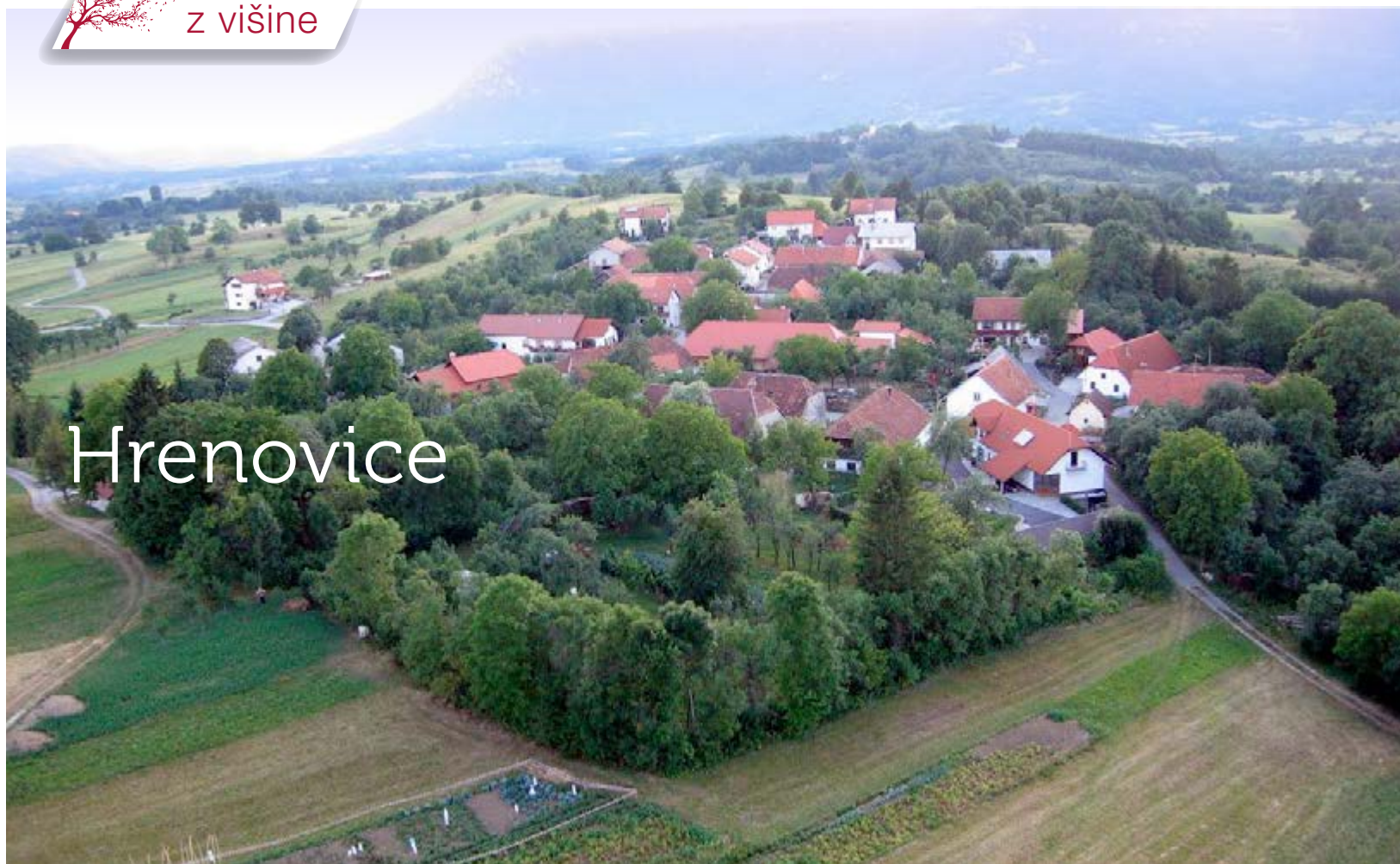
MUZEJ
KRAŠAN
MUSEUM

NAMIG Muzej je skrit na
Kolodvorski cesti 3.
Odkrijte ga. In se veselite novih spoznanj.

Muzej je odprt vse dni od 10.00 do 18.00, razen ponedeljka.

Ob četrtek odprto do 20.00.

Hrenovice

Staro jedro Hrenovic je skrito oziroma potisnjeno ob vznožji dveh dokaj nizkih vzpetin – Kresa in Zajčka, tako da ga ne vidimo, če se peljemo po magistralni cesti Postojna–Hruševje. Hiše se skrivajo kot piščančki pod kokljo, le tu pa tam kakšna kuka izpod varnega zavetja.

Obe vzpetini nudita tudi dokaj dobro zavetišče pred vetrovi, čeprav nista porasli z drevjem. Če se povzpnejo samo nekaj metrov v prvi

breg, pa že opazimo zasnovo vasi. Da bi videli celo vas in njeno pravo podobo, se moramo potruditi priti na vrh ene izmed njiju. Toda kljub temu ne bomo imeli pred seboj celotnih Hrenovic, kajti do Fare in Bolka, ki tudi spadata k njim, se bomo morali potruditi kar malce bolj. Tudi fotoaparati ju z vrha ni mogel zaobjeti.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: Igor Marentič.

župnije na Postojnskem, cerkev pa je sedanjo podobo dobila v začetku 17. stoletja. Poleg cerkve stojijo še dokaj velikopotezno zasnovani »farovž, šola in še štiri druge hiše.« Poslopja, ki so gručasto postavljena ob cerkvi in župnišču, imajo skoraj meščansko podobo, kar morda kaže na nekoliko boljši socialni status nekdanjih prebivalcev zaselka. Ena izmed teh je tudi Dužnikova hiša; njena podoba se na razglednici, ki jo j založil Tržačan I. Stein, pojavi tudi samostojno. Štefan Dužnik se je v osemdesetih letih 19. stoletja priučil trgovskih spretnosti pri trgovcu Juriju Kraigherju v Hraščah. Svojo prvo trgovino je odprl v kaplaniji, leta 1903 pa je pri Fari, na placu, zgradil svojo domačijo in tam odprl trgovino. Štefan je bil dober in iznajdljiv trgovec, zato so ga imeli ljudje radi. V trgovini so prodajali mešano robo, vse, kar so domačini potrebovali za življenje. Poleg špecerije je bilo na policah tudi metrško blago, nogavice in še marsikaj. Potem, ko je leta 1913 umrl, je trgovino vodila njegova žena Karolina, njo pa je nasledil sin Alojz. Do leta 1948 so bili pri Fari trgovci Dužniki, potem pa je trgovino prevzelo trgovsko podjetje Nanos in kasneje kmetijska zadruga. Prostori, namenjeni prodajalni in skladišču, so bili v pritličju desno. V trgovini, ki so jo radi obiskovali tudi prebivalci ostalih vasi in zaselkov, so prodajali le domači; še po »osvoboditvi«, ko so prodajali »na karte«, je v trgovini kupovalo preko 400 družin.

Podatkov o fotografu in založniku razglednice, na kateri cvetlična vinjeta »objema« tri najbolj značilne motive Fare in je bila odposlana septembra 1909, nimamo, zelo verjetno pa so jo založili in natisnili v tiskarni Riharda Šebra.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Zbirka Notranjskega muzeja Postojna.

Med zgoraj omenjenimi ločenimi zaselki, ki sestavljajo vas Hrenovice, je bil upodobitve na doslej znanih in zbranih razglednicah največkrat deležen prav tisti, ki ga bomo na zgornji fotografiji zaman iskali. To je razumljivo, saj tam, v Fari, »na nizkem holmci Hrib imenovanem«, stoji župnijska cerkev sv. Martina. Fara je središče druge najstarejše